

Kudüs Özel

Mülteci Bülteni

Sayı: 6

Temmuz-Aralık 2021

“Bir İnsan Bir Dünya”

Kudüs Özel

Mülteci Bülteni

Sayı: 6

Temmuz-Aralık 2021

“Sunuş

Olağanüstü zamanlardan geçiyoruz... Koronavirüs krizi insanlığın sırtına ağır sorumluluklar yükledi. Gündelik hayatın koşturmacasında idrakini kaybeden insanoğlu küresel ölçekte kendini virüsle birlikte evinde karantina koşullarında buldu. Doğudan batıya, güneyden kuzeye, sömürülen ülkelerden sömüren ülkeye küre-i arz teyakkuz halinde çıplak gözle görülmeyen bir varlıkla mücadele etmeye devam ediyor.

Koronavirüs krizi maalesef küresel eşitsizlik ve adaletsizlikleri daha da derinleştirdi. Dünya çapında yaklaşık 1 milyar uluslararası göçmen bulunuyor. Bu sayının 80 milyonu zorla yerinden edilen insanlardan oluşuyor. Koronavirüs gündemi ısındıkça göç gündemi de bu durumdan derinden etkilendi. Kapanma reaksiyonuyla devletler sınırlarındaki kalelere yeni taşlar ekledi ve düzensiz göçmenler için sınırlar arası geçişler doğal olarak oldukça zorlaştı. Bunun yanında dezavantajlı gruplar arasında yer alan mültecilerin aşılma sürecine ilişkin herhangi bir planlamanın ortaya konulamaması eşitsiz düzenin çatlaklarını daha da derinleştirdi.

Bir yandan koronavirüs krizi ile mücadele ederken bir yandan da İslam dünyasının gönül yarası Filistin topraklarıyla yüreğimiz dağlanmakta. İsrail'in zalim saldırılarından maalesef Filistin'deki mülteciler de etkilendi... İsrail savaş uçaklarının Şati Mülteci Kampı'ndaki saldırısında 8 çocuk şehit oldu! Bu satırlar yazılırken toplam 61 çocuğun şehadet haberi geldi. Unutulmamalı ki bu bilgiler sadece bir haber değildir. İsrail Siyonizm'inin insan haklarına aykırı her bir eylemini not etmek özünde zulmün tarihine kayıt düşmektir.

İnsanlık daha iyi bir dünyaya kavuşabilmek için yol almaya devam edecek... İnsanca bir hayatı mümkün kılabilmenin yükü hepimizin üstündedir.

Allah tüm mazlumların yardımcısı olsun.

Av. Abdullah Resul Demir
Genel Başkan

İçindekiler

Misafire
Misafir Olduk

04

16

Mülteci
Atlası

Kudüs'te
Neler Oluyor?

32

76

İnfografik-
lerimiz

MÜLTECİ BÜLTENİ

Kudüs Özel

Sayı 6 / Temmuz-Aralık 2021

Uluslararası Mülteci Hakları Derneği
Adına

İmtiyaz Sahibi

Av.Abdullah Resul Demir

Genel Yayın Yönetmeni

Süleyman Kurt

Editörler

Ceyda Yıldız

Tuğba Nur Baran

Yayın Kurulu

Dilan Yelken

Eda Nur Aydın

Fatma Kurt

Hamdi Ağdacı

Rumeysa Dinç

Selim Vatandaş

Sena Koç

Senanur Cevahir

Sümeyye Fidanol

Sena Yumurtacı

Redaktör

Ceren Kaya

Kapak

Sena Yumurtacı

Hani Abbas

Grafik-Tasarım

Mef Medya ve İletişim A.Ş.

Yazılarınızı

editor@umhd.org.tr adresi

üzerinden bizimle

paylaşabilirsiniz.

Adres ve İletişim

Ali Kuşçu mh , Fatih Türbesi Sokak

No:31, Daire:2 Fatih/İstanbul

Tel: +90 (212) 531 20 25

Fax:+90 (212) 531 20 26

www.umhd.org.tr

info@umhd.org.tr

Senanur Cevahir

Misafire Misafir Olduk Paylaşmak Olmasın Mı?

Uluslararası Mülteci Hakları Derneği'nin daimî gönüllüsü olarak bu gönül meclisine ilk defa "Soframızda Kardeşlik Olsun" projesi ile dahil oldum. O gün bir mülteci aile ile soframızı paylaşıırken nasıl heyecanlıysam, bugün de aynı şekilde heyecanlıyım. Derneğimizin başlatmış olduğu "Soframızda Kardeşlik Olsun" kampanyası ile ilk olarak mülteci aileler ile iftar soframızı paylaştık. Malum pandemi günlerinde ise koşullar iftar sofralarına el vermediği için gıda kolisi yardımı ile ihtiyaç sahibi ailelerimizin kapılarını çaldık. Ramazan ayı bizim için hiç bitmeyecekmiş gibi olan pide kuyrukları, camide

teravih kılmaya yer bulamama endişesi ile erkenden gidip yer tutan teyzeler, paylaştığımız iftar sofraları, karanlığı aydınlatan ışıklı mahyalar demektir... Velhasıl kelim, Ramazan ayı bizim 11 ay yolunu gözlediğimiz bereket ve paylaşma ayıdır. Zaten elimizde olanı paylaştıkça bereketlenmez mi?

Çevrenizde insanlara baktığınız zaman herkesin maddi durumunun kötülüğünden yakındığını ya da durumu kötü olan bir aileden bahsettiğini duyacaksınız ama gezip gördüğünüzde buralar uzak yerler değil; bazen yan komşunuz bazen iki sokak ötenizde yaşayan

insanlar, onlara etraflıca baktığınızda bahsedilen ailelerin durumunun o kadar da kötü olmadığını göreceksiniz. Celâleddin Rumi'nin bir sözünde dediği gibi; "Sanma ki dert sadece sende var; sendeki derdi nimet sayanlar da var...". Gerçekten de öyle, ben çıktığım görevde bunu farkettim.

Ramazan ayı boyunca katıldığım dağ-tımlarda bir aileyi ziyaret etmek için çıkmaz bir sokağa giriş yaptık. Daha öncesinden de görüştüğümüz ailemiz için kişi sayısına göre kolileri hazırladık. Sokağın, girer girmez göremediğimiz ama hissettiğimiz bir samimiyeti, duvarda açan çiçekleri vardı. Ailenin daire numarasını bulduk, çalmak için zili aradık ama bulamayınca kapıyı çaldık. Kapı eski, boyası dökülmüş, beyaz demir bir kapıydı. Kapıyı bir küçük bir çocuk açtı, tüm açılışımı susuzluğumu o an unuttum diyebilirim. İçeri girdiğimizde, koca avlunun içinde bizim gördüğümüz bir ev ve biz vardık. Kolileri aileye verdik, fazlasını istemediler ama burada dört aile yaşadıklarını söylediler. İçinde bir ev gördüğümüz bu avlu 'matruşka' misaliydi, içinden her birinde ayrı tencere kaynayan dört ev daha çıktı. Bu evlerin bazılarının penceresinde çiçek-

ler vardı, ben de içimden dedim ki "beni bırakın bu avluda yaşayayım" ama sonra dedim ki "ne kadar dayanabilirsin?". Ülkende savaş çıkıyor ve sen yalnızca bir gecede mülteci konumuna düşüyorsun. Şartlar seni alıyorlar, dilini kültürünü insanını bilmediğin bir ülkenin ortasına sürüklüyor. Kimse durduk yere ülkesini, vatanını terk etmez, yok yere tercih etmezdi. O an bunu daha iyi anladım. Çok şükür ülkemizde bulunan ihtiyaç sahibi mülteci ailenin yüzlercesine ulaşmak nasip oldu, peki ya ulaşamadıkları-mız?

Onlara da gelin yine birlikte ulaşalım. Paylaşmak öyle büyük meblağlar gerektirmez; paylaşılan, yeri gelir bir ekmek, yeri gelir bir tebessümden ibarettir.

“

*Eğer paylaşmayı bilerseniz,
ekmeği paylaşmak;
ekmekten daha lezzetlidir.*

”

RÖPORTAJ

Sümeyye Fidanol

Hasta Hakları Aktivistleri Derneği Başkanı Orhan Demir ile Mültecilerin Sağlık Hakları Hakkında Keyifli Bir Söyleşi Gerçekleştirdik

Bültenimizin bu sayısında, mültecilerin sağlık hakları konusu üzerine hasta hakları aktivistleri derneği başkanı Orhan Demir ile sohbet ettik. Mültecilerin sağlık hakları ve imkanlarına erişimi, konu üzerine yapılan çalışmalar gibi başlıklara değindik.

Hasta Hakları Aktivistleri ne tür çalışmalar yapmaktadır?

Özet olarak temel hak ve özgürlüklerin toplumda tanınması, bilinmesi ve bu hakların kullanılmasına yönelik çalışmalar yapmaktadır. Ayrıca gerek bireysel gerekse toplumsal hak ihlali olduğun-

da bunlara müdahale edilmesi, ihlali ortadan kaldırılması için gerekli çaba ve gayretin gösterilmesi için mücadele etmektedir. Hakları ihlal edilmiş kişilere hukuki olarak neler yapabileceği hususunda yol gösterilmektedir.

Hasta Hakları deyince ne anlamalıyız?

İnsan hak ve değerlerinin sağlık hizmetinde uygulanmasını, hasta hakları olarak ifade edebiliriz. Dayanağı insan haklarıyla ilgili ulusal ve uluslararası belgelerdir. Sağlık hakkı ise, ruhsal, bedensel ve sosyal iyilik hali olarak

ifade edilebilir. İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi 25.madde "Herkesin kendisinin ve ailesinin sağlık ve refahı için beslenme, giyim, konut ve tıbbi bakım hakkı vardır" der. Aynı zamanda anayasamıza göre "Devlet herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak amacıyla sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp hizmet vermesini düzenler" demektedir. Herkes derken sadece kendi vatandaşlarını değil ülkede yaşayan her insanı kastetmektedir.

Türkiye’de bulunan mülteciler ve sığınmacıların hukuki statüsü nedir?

Türkiye’ye ölüm korkusu ve kaygısıyla sığınan Suriyeliler, mülteci değil geçici sığınmacı statüsünde bulunmaktadır. Sığınma hakkı İnsan Hakları Evrensel beyannamesinin 14.maddesinde "Herkesin zulüm, karşısında sığınma hakkı vardır" ifadesiyle temel bir hak olarak dile getirilmiştir. Suriye Arap Cumhuriyeti’nde yaşanan olumsuz olaylar nedeniyle 2011 yılından itibaren Türkiye’ye gelen Suriyeli Vatandaşlara Ekim/2014 tarihli 29153 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren "Geçici koruma Yönetmeliği gereğince "geçici koruma statüsü" sağlanmıştır.

Geçici koruma statüsünden bahsettiniz tam olarak neyi ifade ediyor geçici koruma?

Yönetmelikte belirtilen hükme göre geçici koruma "Ülkesinden ayrılmaya zorlanmış, ayrıldığı ülkeye geri dönmeyen, acil ve geçici koruma bulmak amacıyla kitlesel olarak veya bu kitlesel akın döneminde bireysel olarak sınırlarımıza gelen veya sınırlarımızı geçen ve uluslararası koruma talebi bireysel olarak değerlendirmeye alınmayan yabancılara sağlanan korumayı" ifade etmektedir. Geçici koruma kimlik belgesi, Türkiye’de kalış hakkı sağlar. Ancak bu belge Kanunda düzenlenen ikamet izni veya ikamet izni yerine geçen belgelere eşdeğer sayılmaz, uzun dönem ikamet iznine geçiş hakkı tanımaz, süresi ikamet izni toplamında dikkate alınmaz ve sahibine Türk vatandaşlığına başvuru hakkı sağlamaz. Kamu düzeni, kamu güvenliği ya da kamu sağlığı yönüyle herhangi bir sakınca görülmediği hallerde geçici korunanların, belirlenen illerde kalmalarına izin verilebilir. Geçici barınma merkezi dışında kalan geçici korunanlardan ihtiyaç sahibi olanlar, imkânlar ölçüsünde, valilikler tarafından belirlenecek yerlerde de barındırılabilir.

Peki Hasta veya Hasta yakını olarak hangi haklara sahipler.

Ulusal ve uluslararası hasta hakkı belgeleri geçici koruma statüsüne sahip kişileri de bağlamaktadır. Hasta Hakları Yönetmeliğinde, hasta hakları ayrı ayrı ifade edilmiştir. Ulusal ve uluslararası mevzuat doğrultusunda, hasta haklarını temelde, şu şekilde ifade edebiliriz: Adalet ve hakkaniyete uygun olarak sağlık hizmetlerinden faydalanma, bilgilendirilme, bilgi isteme, bilgilerin gizli tutulması, Kayıtları inceleme ve düzeltilmesini isteme, mahremiyetin korunması, aydınlatılmış rıza, tıbbi özen gösterilmesi, İnsani değerlere saygı gösterilmesi, dini vecibelerin yerine getirilmesi, ziyaretçi ve refakatçi bulundurma, can ve mal güvenliğinin sağlanması, tıbbi gereklere uygun teşhis, tedavi ve bakım, tedaviyi reddetme ve durdurma, şifa buluncaya kadar sürekli hizmet, sağlık kuruluşunu ve personeli tanıma, seçme ve değiştirme son olarak başvuru şikâyet ve dava hakları bulunmaktadır.

Sağlık hizmeti alırken hakkının ihlal edildiğini düşünen kişi neler yapabilir?

Hasta hakları Yönetmeliğine göre Tüm kamu hastanelerin de hasta hakları birimleri ve kurullarının olması gereki-

yor. Herhangi bir kamu hastanesinden hizmet alırken hak ihlali yapıldığı düşünülüyorsa şikâyetle bulunma, mağdur olunan durum/zarar için tazminat talep etme hakkı bulunmaktadır. Bunun için hizmetinden yararlanan hastanede ki Hasta Hakları Birimine şikâyetle bulunulabilir. Ayrıca İl Sağlık Müdürlüğündeki Hasta hakları birimine yazılı veya Alo 184 SABİM (Sağlık Bakanlığı İletişim Merkezi) Telefon hattı üzerinden şikâyet ve öneride bulunulabilir

Geçici koruma kaydı tamamlamış ve 99 ile başlayan kimlik numarası almış kişi hangi sağlık kuruluşlarından yararlanma hakkına sahiptir.

Öncelikle Sağlık kontrolleri hizmetinden bahsetmek istiyorum. Sevk merkezine gelen yabancılardan acil sağlık hizmetine ihtiyacı olanlara bu hizmet öncelikli olarak sağlanması gerekmektedir. Diğer yandan Kamu sağlığını tehlikeye düşürebileceği gözlemlenen Geçici koruma statüsüne sahip yabancılar, Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenecek usul ve esaslara göre sağlık kontrolünden geçirilir ve ihtiyaç duyulması halinde konuyla ilgili gerekli tedbirlerin alınması gerekir. Herhangi bir sağlık güvencesi olmayan ve ödeme gücü bulunmayanlar uluslararası koruma başvuru kaydından

itibaren bir yıl süre ile 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu hükümlerine tabidir.

Türkiye’de geçici koruma altındaki kişilere Sağlık Uygulama Tebliği kapsamındaki sağlık hizmetleri ücretsiz olarak sağlanır. Bu kapsamda olmayan ya da belirlenen limiti aşan tedaviler için ödeme talep edilmektedir.

Birinci basamak sağlık kuruluşları olarak nitelendirilen kuruluşlarda ilk kademe tanı, tedavi ve rehabilitasyon hizmetlerinden yararlanabilir. Göçmen sağlığı merkezleri, aile sağlığı merkezleri birinci basamak sağlık kuruluşu olarak kabul edilmektedir. Bu kuruluşlarda ayrıca bulaşıcı hastalık riskine karşı gerekli tarama ve aşılama hizmetleri, bebek, çocuk ve ergenlere sağlanan hizmetler ve kadın ve üreme sağlığı ile ilgili hizmetleri verilmektedir. Ayrıca ikinci ve üçüncü basamak sağlık kuruluşlarına gidebilirler. Devlet hastaneleri ikinci basamak, Eğitim ve araştırma hastaneleri ile üniversite hastaneleri ise üçüncü basamak sağlık kuruluşu olarak bilinmektedir. Ancak üniversite hastaneleri ile özel hastanelere doğrudan müracaat edilemez. Bu kurumlara sevk olmadan sağlık hizmetinden

ücretsiz yararlanılması mümkün değildir. Üniversite hastaneleri ve özel hastanelere sevkler ancak acil sağlık ve yoğun bakım durumları ile yanık ve kanser tedavisi için yapılmaktadır.

Özel ihtiyaç sahipleri ve Bakanlıkça sigorta kaydının devamı uygun görülenler için bir yıl süre sınırı aranmaz. Genel sağlık sigortasından faydalanan kişilerin primlerinin ödenmesi için Genel Müdürlük bütçesine ödenek konulur. Primleri Genel Müdürlük tarafından ödenenlerden ödeme güçlerine göre primin tamamı veya belli bir oranı talep edilir. Başvurusu hakkında idarece olumsuz karar verilen yabancılar genel sağlık sigortası kapsamından çıkarılır.

Konuyu detaylandırırsak; Acil sağlık hizmetleri için genel hükümler uygulanır. Yani kişi acil bir durumda ister kamu isterse özel hastaneye müracaat ettiğinde veya kendi iradesi dışında götürüldüğüne provizyon almaksızın sağlık hizmeti verilmesi gerekiyor.

Sağlık kuruluşuna müracaat edildiğinde,

- Tıbbi müdahale yapıldıysa
- Müşahede altına alınmışsa,
- İhtiyaç doğrultusunda başka bir sağlık kuruluşuna sevk edilmişse

■veya yatışı yapıldıysa bu durum acil kapsamında değerlendirilir. Böyle bir durumda kişinin milliyeti, hukuki statüsü, ödeme gücünün olup olmadığı, sosyal güvencesinin bulunup bulunmadığı sorgulanmaksızın sağlık hizmeti verilmek zorundadır.

Diğer yandan İkinci ve üçüncü basamakta sunulan sağlık hizmetleri de dâhil olmak üzere, sağlık hizmeti bedelleri; Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı tarafından genel sağlık sigortalıları için belirlenmiş olan sağlık uygulama tebliğindeki bedeli geçemez. Sunulan sağlık hizmeti bedeli, Sağlık Bakanlığı kontrolünde, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı tarafından genel sağlık sigortalıları için belirlenmiş olan sağlık uygulama tebliğindeki bedeli geçmeyecek şekilde Genel Müdürlük tarafından ödenir. Geçici koruma kaydı yaptırmamış yabancılar bulaşıcı ve salgın hastalıklardan korunma hizmeti ve acil sağlık hizmetleri dışında başkaca bir sağlık hizmetinden yararlanamazlar. Bu yüzden kayıt yaptırmaları önemli.

Bir senaryo üzerinden gidecek olursak; Geçici koruma statüsü elde etmiş bir kişi; Kimliğiyle İstanbul Eğitim ve Araştırma Hastanesinden İsteddiği dal için muayene randevusu alabilir. Randevu

sonrası hastaneden provizyon alıp muayene olabilir. Muayene sonrası Hekimin gerekli gördüğü Tüm tahlil ve tetkiklerini yaptırabilir. Hekimin yazdığı reçete ile eczaneye giderek, herhangi bir katılım payı ödmeden (ilaç katılım payı %20, muayene katılım payı 8 TL, Reçete katılım payı 3 TL artı her kotu için 1 TL) ilaçlarını alabilir. Bazı eczaneler ilaç katılım payı ve reçete katılım payı talep edebilir. Reçetede yazılmış olanın muadili bir ilaç verildiği hallerde, eğer iki ilaç arasında bir ücret farkı söz konusuysa, bu meblağ talep edilebilir.

Öte yandan, Bulaşıcı hastalık riskine karşı gerekli tarama ve aşılar yapılarak her türlü önlem ve tedbir alınması, Üreme sağlığıyla ilgili olarak yetkili personel tarafından bilgilendirme yapılması ve gerekli desteğin sağlanması, Kişisel veya toplu kullanım alanlarının sağlığa uygunluğu kontrol edilerek, tespit edilen aksaklıkların giderilmesi ve geçici barınma merkezlerinin bulunduğu çevre koşullarının sağlık açısından uygun hale getirilmesi, Ayrıca geçici korunanlar arasında madde bağımlılığı veya ağır psikolojik ya da psikiyatrik sorunları olduğu tespit edilenler hakkında sağlık kurumuna naklini de içerebilecek şekilde gerekli tedbirler alınması gerekir. Sağlık hizmeti

ve diğer hizmetlerin sunumunda Refakatsiz çocuklara ve özel ihtiyaç sahiplerine pozitif ayrımcılık uygulanır.

Refakatsiz çocuk ve özel ihtiyaç sahibi tam olarak neyi ifade etmektedir?

Refakatsiz çocuk; Kendisinden sorumlu bir yetişkinin refakati bulunmaksızın Türkiye'ye gelen veya Türkiye'ye giriş yaptıktan sonra refakatiz kalan çocuğu ifade etmektedir. Bu çocuklarla ilgili tüm işlemlerde çocuğun yüksek yararının gözetilmesi esastır. Haklarında 3/7/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu hükümleri uygulanır.

Özel ihtiyaç sahibi ise; Koruma statüsü sahibi kişilerden; refakatiz çocuk, engelli, yaşlı, hamile, beraberinde çocuğu olan yalnız anne ya da baba veya işkence, cinsel saldırı ya da diğer ciddi psikolojik, bedensel ya da cinsel şiddete maruz kalmış kişiyi ifade etmektedir. Özel ihtiyaç sahiplerine hak ve işlemlerde öncelik tanınır. İşkence, cinsel saldırı ya da diğer ciddi psikolojik, bedensel ya da cinsel şiddete maruz kalan kişilere, bu türden fiillerin neden olduğu hasarlarını gidecek yeterli tedavi imkânı sağlanır.

Özetle; Yönetmelik kapsamındaki yabancılardan özel ihtiyaç sahibi olanlara sağlanacak başta sağlık hizmetleri, psiko-sosyal destek, rehabilitasyon olmak üzere, her tür yardım ve destek imkânlar ölçüsünde öncelikli ve bedelsiz olarak sağlanır. Çocuklarla ilgili tüm işlemlerde çocuğun yüksek yararı gözetilerek ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

Kamu Hastanelerindeki durum özel hastaneler içinde geçerli mi?

Hayır geçerli değil. Çünkü; Geçici korunanlar acil ve zorunlu haller dışında, özel sağlık kuruluşlarına doğrudan başvuramazlar. Yani acil bir durum yoksa ve ayaktan tedavi için Özel hastaneye müracaat ettiyse Özel hastanenin belirlediği fiyat üzerinden ödeme yapmak zorunda kalır.

COVID-19 Tanı ve tedavisi sürecinde Özel sağlık Kurumlarındaki haklarımız nelerdir.

Salgının başladığı ilk dönemlerde yüksek ateş, karın ağrısı, mide bulantısı, kusma, ishal, nefes darlığı, bilinç kaybı gibi gerekçelerle Özel hastanelere başvuran hastalardan acil müdahale için ücret talep edildiğine dair müda-

derneğimize şikayetler ulaşmıştı. O dönem konuyla ilgili bir açıklama yaparak "insanların mecburiyeti ve çaresizliğini kullanarak, onların ölüm korkusu ve kaygısı üzerinden haksız kazanç elde etme çabası, devletimiz ve halkımızla millî bir dayanışma sergilediğimiz bu günlerde son derece yakışıksızdır. Özel hastanelerin; tıbbî deontolojiye, meslekî etik kurallarına ve mevzuata aykırı biçimde, hareket etmesi, hastaların bilgisizliğini ve mecburiyetini kötüye kullanması gerektiğini ifade ederek ilgili kamu kurumlarını göreve çağırmıştık.

Akabinde sağlık uygulamaları tebliğinde değişikliğe gidildi. Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliğinde(-sut) değişiklik yapılmasına dair tebliğ (rg.9 Nisan 2020) ile; özel hastaneler covid-19 ön tanılı hastalardan tüm tedavi süresi boyunca ilave ücret alınamaz "diye değiştirildi. Özetle Pandemi süresince, pandemi olgularına yönelik tanı ve tedaviler acil hal kapsamına alındı. Ayrıca Servis ve ayaktan pandemi tedavilerinden ilave ücret alınması yasaklandı.

Diğer yandan COVID-19 hastalığı ile mücadele kapsamında 13/4/2020

tarihli 2399 sayılı Cumhurbaşkanı kararı ile herhangi bir sosyal güvencesi olup olmamasından bağımsız herkesin kişisel koruyucu malzemelere, tanı testlerine ve ilaç tedavisine ücretsiz erişebileceği güvence altına alınmıştır.

Peki şu an olması gereken nedir? Yani korana olduğunu düşünen hasta ne yapmalıdır.

Korona kuşkusuyla herhangi bir özel hastaneye giden kişiye, ödeme yapması beklenmeksizin müdahale edilmelidir. Vatandaşların, Özel Hastanelerin Acil Birimlerinde bile ödeme yapmaksızın hizmet alamayacakları bilgisinin yerleştirilmesi, sosyal devlet ilkesine aykırıdır. Aynı zamanda, kamu kurumlarına ait sağlık kurumlarının daha fazla yoğunluğa maruz kalmasına neden olmaktadır. Ödeme gücü olmadığından dolayı özel hastaneye gitmekten kaçınan vatandaşlar, devlet kurumlarında yığılmakta ve salgın tehlikesini artırmaktadır.

Pandemi yetkisi almış Özel hastaneler; "hastanın sağlık güvencesi olup olmadığına ya da ödeme gücü bulunup bulunmadığına bakmaksızın hastayı kabul etmesi ve gerekli tıbbî

haleyi kayıtsız-şartsız ve gecikmeksizin yapması gerekir. Acil tedavi üzerinden kâr amacı gütmek ahlaki bir yaklaşım değildir.

Geçici koruma kaydı yapılan ilden başka bir ilde sağlık hizmetlerinden faydalanmak mümkün mü?

Geçici koruma uygulaması altında olan kişilerin sağlık hizmetlerini kayıtlı bulundukları ikamet ilinde almaları esas olarak kabul edilmiştir. Ancak kayıtlı olduğu ilde tedavinin yapılamaması durumunda, tedavinin sağlanabileceği en uygun ve en yakın ilden başlamak üzere diğer sağlık kuruluşlarına sevk yoluyla gidilebilir. Ayrıca acil haller söz konusu olduğunda il ve hastane fark etmez, hizmetten yararlanma hakkı bulunmaktadır.

Sağlık hizmeti alırken hastanelerde tercüman sorunu yaşanmaktadır. Bazı hastalara tercüman olmadığı için hizmet sunulmamaktadır. Buradaki uygulama nasıl olmalı.

Sağlık hizmeti sunumu sırasında yabancıyla tercüman olmaksızın istenilen düzeyde iletişim kurulamıyorsa tercümanlık hizmetleri ilgili kurum

tarafından ücretsiz olarak sağlanmak zorundadır. Bu hizmet hem geçici koruma yönetmeliğinin hem de hasta hakları yönetmeliğinin hükümleri arasında yer almaktadır.

Sağlık hizmeti dışında başka hangi hizmetleri alabilirler?

Geçici koruma yönetmeliği kapsamındaki yabancılara; sağlık hizmetine ek olarak, eğitim, iş piyasasına erişim, sosyal hizmetler ve yardımlar ile tercümanlık ve benzeri hizmetler sağlanabilir.

Sahip oldukları haklarda kısıtlama yapılabilir mi?

Acil temel sağlık hizmetleri ve eğitim konusunda herhangi bir nedenle herhangi bir kısıtlama yapılamaz. Çünkü acil sağlık hizmetler verilmediğinde kişinin hayatını veya vücut bütünlüğünü kaybetme riski vardır.

Geçici koruma amacıyla ülkemize gelen yabancılar, kanunlara ve idari gerekliliklere uymakla yükümlüdür. Aksine hareket edenler hakkında gerekli adli işlemler ile idari yaptırımlar genel hükümler çerçevesinde yapılabilir.

Geçici korumaya alınmış kişi;

- Valilik tarafından belirlenen ilde, geçici barınma merkezinde veya belirli bir yerde ikamet etmekle,
- Valilikler tarafından belirlenen şekil ve sürelerde bildirimde bulunmakla,
- Çalışma durumuna ait güncel bilgileri otuz gün içinde bildirmekle,
- Gelir ve taşınmazlarını otuz gün içinde bildirmekle,
- Adres, medeni hâl ve ailelerindeki doğum ve ölüm gibi kimlik bilgisi değişikliklerinin yirmi iş günü içinde bildirmekle,
- Diğer kişisel verilerini yetkili makamlara vermekle,
- Kendilerine sağlanan hizmet, yardım ve diğer imkânlardan haksız olarak yararlandığının tespit edilmesi hâlinde, bedellerini geri ödemekle,
- Genel Müdürlük veya valilik tarafından yerine getirilmesi istenilen diğer hususlara uymakla, yükümlüdür.

Biraz önce bahsettiğim hükümleri ihlal edildiğinde veya davete uyma yükümlülüğü nü yerine getirmediğinde veya uyulmayacağına ilişkin şüphe oluşması halinde, ilgili mevzuat kapsamında, davet edilmeksizin kolluk

görevlileri tarafından ilgili birime getirilebilir.

Bu sorunuzla ilgili söylediklerimi Özetlemem gerekirse; Yükümlülüklerini kısmen veya tamamen ya da istenilen sürede yerine getirmeyenler, yükümlülüklerine uymaları konusunda ilgili birimler tarafından uyarılır, uymayanlar hakkında adli ve idari işlem başlatılır. Kendilerine uyarı yapıldığı halde, yükümlülüklerine uymayanlar hakkında; eğitim ve acil sağlık hizmetleri hariç, diğer haklardan faydalanmalarında tamamen veya kısmen kısıtlamaya gidilebilir. Geçici barınma merkezi dışında kalmaları süreli veya süresiz olarak sınırlandırılabilir. Sınırlandırmaya ilişkin değerlendirme o kişiye özgü olarak yapılır.

Haklarında yaptırım uygulananlar yani barınma merkezlerinde kalmaları engelleneler geri mi gönderiliyor.

Geri gönderme belirli koşullara bağlı. Örneğin; işkenceye, insanlık dışı ya da onur kırıcı ceza veya muameleye tabi tutulacağı veya ırkı, dini, tabiiyeti, belli bir toplumsal gruba mensubiyeti veya siyasi fikirleri dolayısıyla hayatının veya hürriyetinin tehdit altında bulu

nacağı bir yere gönderilemez. Bu durumdaki yabancılar için ilgili mevzuata göre idari tedbirlerin alınması gerekir.

Suriyeli vatandaşlar Sağlık hizmetine ulaşmada ne tür sorunlar yaşamaktadır.

Dil nedeniyle yaşanan iletişim problemi, tercüman hizmetlerinin gerektiği düzeyde sağlanmaması, kayıt yaptırmamış Suriyelilerin sağlık hizmetine ulaşma sorunları, sağlık çalışanlarının olumsuz tutum ve davranışları, vatandaşların gereksiz ve yersiz tepkileri, karmaşık sevk süreçleri, mevzuatın sürekli değişmesi, Mernis sistemindeki güncelleme sorunları. Yüksek maliyetli tedaviler ve yurt dışından ilaç temininde yaşanan zorluklar, özellikle psikolojik ve ruh sağlığı hizmetlerine ulaşım zorluğu, SUT hükümleri dışında kalan ilaç ve tedavilere ulaşım sorunları vb. zorluklarla karşılaşmaktadır.

“
İnsan hak ve değerlerinin sağlık hizmetinde uygulanmasını, hasta hakları olarak ifade edebiliriz.
”

Mülteci Atlası

Eda Nur Aydın

Yemen yolunda, insan tacirlerinin denize atlamaya zorlaması sonucu en az **20 mülteci** boğularak öldü.

IOM yetkilileri, 2021 yılında Orta Akdeniz'den Avrupa kıyılarına ulaşmaya çalışan mültecilerden yaklaşık 190'ının öldüğünü ve bu sayının günde ortalama 3 kişinin ölmesi anlamına geldiğini bildirdi. Dünyanın en tehlikeli deniz rotasına sahip Orta Akdeniz, "binlerce mülteciye mezar olmaya devam ediyor!"

Avrupa Sınır ve Sahil Güvenlik Ajansı Frontex'in bütçesi insan hakları ihlalleri sebebiyle onaylanmadı! Avrupa Parlamentosu'nun Bütçe Kontrol Komitesi tarafınca, Frontex'in 2019 yılının bütçesi, beş çekimser 22-3 oyla "bir dizi konuya ek açıklamalar getirilene dek" onaylanması ertelendi.

Mülteci Atlası

2021 yılında, sağlık imkanlarından faydalanamayan 200 Bin'den fazla mülteci, Pakistan ve Irak'tan Afganistan'a geri döndü ya da sınır dışı edildi. **Bu nedenle Afganistan'a geri dönen mültecilerin sayısı gün geçtikçe artmaya devam ediyor!**

Kenya, çoğu komşu Somali'den olan 410.000'den fazla mültecinin barındığı, Dadaab ve Kakuma mülteci kamplarının kapatılmasına karar verdi! İçişleri bakanlığı, kampların kapatılması ve mültecilerin dört ay içinde ülkelerine geri gönderilmesi için planlar hazırlaması için BM Mülteci Örgütü (UNHCR)'ne iki hafta süre verdi.

2021 yılında, 1 Ocak- 31 Mart tarihleri arasında Kanarya Adaları'na yaklaşık 3.400 kişi geldiği aktarılıyor, bu rakam 2020'deki aynı dönemin verilerinden iki kat daha fazla! BM göçmenlik ajansı, geçen yıl adalara geçmeye çalışan en az 850 kişinin öldüğünü veya kaybolduğunu bildirmişti.

Selim Vatandaş

Politika ve Bilgi Notu: Göç Gündeminin Nabzını Tutuyoruz

Uluslararası Mülteci Hakları Derneği hazırladığı raporlar, politika notları ve analizler ile akademi ve sivil toplum dünyasını göç gündemine ilişkin bilgilendirmeye devam ediyor. Derneğimiz son üç aylık periyod içinde uluslararası sınırlarda mülteci hakları, Bhasan Char Adası'ndaki göç krizi, göç psikolojisi ve göç yolundaki kadınlarla ilgili metinler yayımladı. Söz konusu metin-

ler uluslararası göç gündemine ilişkin bir başka ses ve yeni bir yaklaşım olabilme iddiasını taşıyor!

Göç'ün Stres Boyutunu Hiç Düşündünüz mü?

Çevresel faktörlerin DNA üzerindeki etkisini inceleyen araştırmalar bir

neslin maruz kaldığı stresli yaşam deneyiminin sonraki nesillere aktarılabilceğini ifade ediyor. Son 10 yılda en az 100 milyon insanın evini terk etmek zorunda kaldığı ve her dört sığınmacıdan üçünün konaklayacak yer bulmakta güçlük çektiği biliniyor. Göçmen ruh sağlığı araştırmaları zorunlu göç etmiş kişilerin fiziksel ve psikolojik travmalar yaşadıklarını, yoğun strese maruz kaldıklarını açıkça ortaya koyuyor. Göçün psikolojik etkilerini epigenetik bilimi ışığında değerlendirdiğimizde göç etmek zorunda kalmış milletlerin gelecek nesillerine miras olarak azalmış stres toleransları bıraktığını söyleyebilir miyiz?

Rumeysa Betül Cebeci, "Göç Eden Bir Millet Gelecek Nesillere Stresi Miras Bırakır mı?" başlıklı metninde epigenetik üzerinden göç yolunun sancısının

gelecek nesillerde görülebilecek muhtemel etkisini tartıştı. Cebeci'nin ele aldığı analize göre göç yolunda ebeveynler üzerindeki ağır yükün gelecek nesillere stresi bırakma ihtimali bulunuyor. Fakat ebeveynlerin davranışları, bakım ve ilgisi ile çocuklarının epigenetiğini yeniden programlayabileceğini unutmamak gerekiyor. Farkındalık ve baş etme yöntemleri geliştirilerek stres bir avantaja dönüştürülebilir.

Mültecilerin Haklarını Her Yerde Savunuyoruz!

Zorunlu göç bir insan hakkıdır. Her insan yaşam hakkının ihlâl edilme -yani öldürölme- tehdidinden korunmak için göç edebilme hürriyetine sahiptir. Göç akışında göçmenin güvenliğinin sağlanması kadar göç yolunun da emniyetinin tesis edilebilmesi de esas... Nitekim özellikle uluslararası sınırların göçmenlerin birçoğunun karşılaştıkları zor koşullar nedeniyle hayatlarını kaybedebilecekleri tehlikelerle dolu olduğunu ifade etmek

gerekiyor. Bu sınırlar aynı zamanda mülteci haklarının da ihlal edilebileceği kilit noktalar mahiyetinde.

Bu nedenle Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Yüksek Komiserliği, göç akışında siyasi karar alıcılar, sivil toplum kuruluşları ve göçmenler nezdindeki insan hakları farkındalığını artırabilmek için “Uluslararası Sınırlarda İnsan Hakları Üzerine Öneri Prensipler ve Rehberler” başlıklı rehber metnini yayımladı.

Uluslararası Mülteci Hakları Derneği olarak uluslararası sınırlarda mülteci haklarını önceleyen BM metninin öne çıkan ilkelerini Lea Fournier’in kaleminde Türkçe göç literatürüne kazandırmak istedik. İki ayrı bölümden oluşan rapor ilk bölümde uluslararası sınırlarda yetkililerin tutumunu insan hakların öncelenmesi, ayrımcılık karşıtlığı ve yardım etme-zarardan koruma olmak üzere üç ilke şemsiyesinde ele alıyor.

İkinci bölümde ise uluslararası kamuya sınır geçişlerinde insan hakları ilkelerinin göz ardı edilmemesi için 10 soruda bir rehber sunuyor:

-
- 1-İnsan Haklarının Korunması ve Pekiştirilmesi İçin Neler Yapabiliriz?
 - 2- Mülteciler İçin Yasal ve Siyasi Çerçeveyi Nasıl Oluşturabiliriz?
 - 3- İnsan Haklarına Riayette Yeterlilik İçin Ne Yapabiliriz?
 - 4-Kurtarma ve Müdahalede İnsan Haklarına Saygı Nasıl Sağlanır?
 - 5- Acil Yardım Bağlamında İnsan Haklarına Saygı Nasıl Sağlanır?
 - 6- Tarama ve Mülakat Sürecine İnsan Haklarına Riayet Nasıl Sağlanır?
 - 7- Kimlik Saptama ve Yönlendirmede Nelere Dikkat Edilmelidir?
 - 8- Gözaltı Nasıl Önlenir?
 - 9- Mültecilere İnsan Hakları Temelli bir Geri Göndermeyi Nasıl Mümkün Kılabiliriz?
 - 10- İş Birliği ve Koordinasyon İçerisinde Nasıl Çalışılır?
-

Göçün Sancısı Kadınların Üzerinde!

Son 10 yılda en az 100 milyon insan evini terk etmek zorunda kaldı. Her dört sığınmacıdan üçü konaklayacak yer bulmakta güçlük çekiyor. Küresel göç akış yönü güney ülkelerinden kuzeye, doğudan batıya, çevreden merkeze, sömürülen devletlerden sömüren ülkeye, fakirden zengine doğru bir seyir izlemekte... Bu zorlu yolculuğun aktörlerinden biri erkekler ise diğeri de kadınlar... BM istatistiklerine göre 244 milyon göçmenin ve 19,6 milyon mültecinin yarısını kadınlar oluşturuyor.

Derneğimizin Raporlama Birimi Editörü Selim Vatandaş 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde göç yolunda kadınların sancılarını kaleme aldı. Vatandaş'a göre daha güvenli bir göç yolunu mümkün kılabilmek için çatış-

madan etkilenen kadınlara yaklaşımın değişmesi gerekiyor. Daha güvenli göç yolu için devlet ve sınırlar merkezli değil insan merkezli bir yaklaşıma ihtiyaç var. Bilinmeli ki "sular karadan daha güvenli olmadığı sürece kimse çocuklarını bir bota koymak zorunda kalmaz." Her insanın bir göç hikayesinin olduğunu veyahut olabileceğini unutmamak gerekiyor.

Derneğimiz Uygur Türklerinin Yanında!

Çin'in Uygur Türkleri'ne karşı gerçekleştirdiği baskı ve zulüm politikaları son bulmuyor. Çin, sınır içindeki ayrımcı politikalarıyla 21. yüzyılın soykırım tarihini yazmaya çalışıyor! Mazlum halkların yanında olan bir ülke olarak Çin'deki zulme sessiz kalmamalıyız. Bu bağlamda derneğimiz hazırladığı politika notunda Türkiye ile Çin arasında düzenlenen suçlularını ades anlaşmasının yürürlüğe girmesinin gerek Türkiye'de yaşayan Uygur Türkleri gerekse onlarla gönül birliği içindeki Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının huzur ve güven ortamını zedeleyeceğini vurguluyor.

Politika Notu'na göre "Çin Halk Cumhuriyeti tarafından başlatılan süreçler neticesinde Türkiye'de bulunan Uygur Türkleri çeşitli hukuksuzluklarla mücadele etmek zorunda kalacak ve Türkiye adına da olumsuz sonuçlar oluşacak... Nitekim işbu yabancıların AYM'den olumlu sonuç alamadıkları takdirde AİHM'e de bireysel başvuru haklarının olduğu ve bu yolla da Türkiye Cumhuriyeti aleyhine başvuruda bulunabilecekleri unutulmamalı. Türkiye Cumhuriyeti yıllarca Uygur Türkleri'ni koruyan politikaları ile dünya gündeminde yer bulmuş olmasına karşın bu anlaşma ile ortaya çıkacak hak ihlalleri sonucunda Türkiye Cumhuriyeti'nin siyasi ve hukuki itibarı da zedelenabilir.

Uygur Türkleri, Türkiye'de uzun dönem ikamet izni edinerek yaşayan ve uzun vadede vatandaşlık hakkı edinebilen,

kültürel anlamda da toplumsal hayata en kolay uyum sağlayan topluluklardan birisi... Kamuoyunda oluşan vicdani rahatsızlık nedeniyle öncelikle kanun teklifinin reddi, daha sonra anlaşmanın yürürlüğe girmeden geri çekilmesi gerekiyor.

Türkiye'deki Suriyelilerin Ülkeye Uyumunu Üzerine Çalışmalar Yürütüyoruz!

Uluslararası Mülteci Hakları Derneği, Suriyeli mültecilerle Türk toplumu arasındaki ilişkinin sosyal boyutlarını tartışmak amacıyla İNSAMER ve Suriye Diyalog Merkezi ortak bir rapor yayımladı! Türkiye'deki karar alıcıları toplumsal ilişkilerde oluşabilecek muhtemel problemler ve bazı göstergelere karşı uyarmayı hedefleyen rapor, Türkiye vatandaşları ve Suriyeliler arasındaki uyum ve bütünleşme çabalarını güçlendirmek için çözüm önerileri de sunuyor.

“Suriyeli Mülteciler ve Türk Toplumu Arasındaki Uyum: Fırsatlar ve Tehditler” başlıklı rapora göre ev sahibi Türk toplumu ile Suriyeli sığınmacılar arasındaki ilişkilerin doğasında yaşanan değişiklikler net bir dönemece girerek daha gergin bir rotaya doğru ilerleyebilir. Son zamanlarda artmaya başlayan “hedef alma” olgusu şimdilerde kritik bir sorun teşkil etmiyor gibi görünse de bu durum gelecekte ciddi gerginliklerin oluşabileceği konusunda ipuçları veriyor.

Raporlama Birimi Göç Gündemindeki Taze Haberleri Sosyal Medya’da Derliyor!

Derneğimizin göç gündemine ilişkin literatür çalışmalarını yürüten Raporlama Birimi, uluslararası göç akışına ilişkin başlıca haberleri analiz-haber

formatında sosyal medyada paylaşıyor. Göç gündeminin temel meselesi, göç yolundaki kritik vakaları arka plan bilgisi de göz önünde bulundurularak okuyucuyla buluşturabilmek...

“

*Göç gündemiyle
küresel göç akışının
nabzını tutuyoruz.*

”

Beyza Nurefşan Kılınçarslan

Bilinmeze Yolculuğun Yeni Durağı: **Kanarya Adaları**

“

Kimse yurdunu terk etmez, yuvası bir köpekbalğının ağzı olmadıkça... ,

Ve kimse koymaz çocuklarını bir bota, sular karadan güvenli gelmedikçe...

Warsan Shire

”

Bir yandan Yunan adalarındaki göçmenler ve Libya'daki göç akın için Avrupa çözüm aramaya çalışırken, öte yandan mülteci dramı Kanarya Adaları'na sıçramış durumda... İspanya anakarasına gelenler geçen yılın aynı dönemine göre

yarı yarıya azalırken, Kanarya Adaları'na çıkışlar yaklaşık yedi kat artmış görünüyor. İspanya'ya bağlı olan Kanarya Adaları'nı Avrupa'nın bir sınırı olarak gören göçmenler zorlu koşullara rağmen adalara küçük teknelerle ulaşmaya çalışıyor.

sebebiyle Adalardaki bekleme merkezlerinin kapasitesinin aşılması sonucunda göçmenlerin çoğu, Koronavirüs salgını nedeniyle boş kalan otellere yerleştiriliyor.

Adalara gelen göçmen sayısının kısa süredeki hızlı yükselişi dikkat çekici. 2020 yılında kaydedilen göçmen sayısı 16 binin üzerinde ve bu rakam,

adaya geçen yıl (2019) giriş yapan göçmen sayısını tam 10 kat aşmış durumda. Göçmen konaklama merkezlerinin kapasiteyi aşmasından dolayı göçmenlere konaklamaları için ilk etapta Koronavirüs salgını sebebiyle boş olan oteller tahsis edildi. Gran Canaria Otelcilik ve Turizm İşletmeleri Federasyonu hükümeti otellerin turistler için tekrar kullanılabilmesi için harekete geçmeye çağırdı ve İspanya Bölgesel Politikalar Bakanı göçmenler için yeni konaklama merkezleri yapmak üzere hazırlandıklarını belirtti. Bunun üzerine 2021 mayıs itibariyle otellerin çoğu boşaltıldı. Burada konaklayan göçmenlerin bir kısmı evlerine gönderilirken, şanslı bir kısım Avrupa'ya ulaşmayı başardı ve büyük bir kısım ise hala bekleme merkezlerinde haklarında verilecek kararı bekliyor.

Avrupa'ya giden kargo gemilerine binmeye hazırlanan konteynırlarda saklanan göçmenler, adaların polis ve güvenlik ekipleri tarafından yakalanıyor. Bir İspanyol şirketinin filo direktörünün söylediğine göre bu insanlar adaları terk etmek ve Avrupa'ya ulaşmak için hayatları pahasına her şeyi yapmaya hazırlar. Göçmenlerin

Atlantik Okyanusu'nda uzun günler süren tehlikeli bot yolculuklarını atlattıkları düşünüldüğünde kalan yolu aşabilmek için de aynı riski almaları aslında şaşırtıcı bir bilgi değil.

Anakaraya geçme girişiminde başarısız olan ve yakalanan göçmenler, Tenerife adasında bulunan ve Kanarya Adalarındaki en büyük kabul merkezi olan Las Raices'e geri gönderiliyorlar. Bu kabul merkezleri hakkında ise, medya girişine izin verilmemesi sebebiyle, pek bir bilgi yok.

Tenerife Göçmen Destek Merkezi'nden Robert Mesa'nın aktardığına göre, kampın şartları oldukça kötü ve kamp sakinlerine onları neyin beklediğine dair hiçbir açıklama yapılmıyor. Üstelik içeride pasaport ve sığınma başvurusuna, hatta Avrupa'da onlara ev sahipliği yapabilecek aile üyelerinden gelen davet mektuplarına sahip olanların bile olduğunu söylüyor. Mesa'ya göre Kanarya adaları Avrupa'nın hapisanesi haline gelmiş durumda. Adaların sokakları geri gönderilme endişesiyle bekleme merkezlerini terk eden ve sokaklara çadırlar kuran göçmenlerle dolmaya başladı.

İspanya Hükümeti'nin Kanarya Adaları temsilcisi Anselmo Pestana Padron'a göre adalarda yaşanan bu durum Avrupa'nın dikkate alması gereken bir problem. Pedron, halihazırda ekonominin kötüye gittiği bölgede göçmen kapasitesinin aşılmasının büyük bir sosyal krizin habercisi olabileceğinden endişe ediyor.

Öyle görünüyor ki göçmenlerin Avrupa'ya ulaşmasını engellemek için sınır güveliklerini arttırmak ve sınırlarda yaşanan trajedilere göz yummak bir çözüm değil. Çünkü bu insanlar, daha iyi bir gelecek için kendilerine yeni yollar yaratmaktan vazgeçmeyecek.

Kaynaklar:

- Missing Migrants Project, (2021) "Tracking Deaths Along Migratory Routes" <https://missingmigrants.iom.int/> [Erişim Tarihi: 25.05.2021]
- Gauriat, Valérie (May 5, 2021) "Are the Canary Islands becoming a migrant limbo?" Euronews. <https://www.euronews.com/2021/04/30/are-the-canary-islands-becoming-a-migrant-limbo> [Erişim Tarihi: 25.05.2021]

■ "Another hundred migrants arrive in the Canary Islands in two boats" (April 25, 2021) Then 24 <https://then24.com/2021/04/25/another-hundred-migrants-arrive-in-the-canary-islands-in-two-boats/> [Erişim Tarihi: 25.05.2021]

■ "Spain Recovers 24 Bodies From Migrant Boat off Canaries" (April 29, 2021) Associated Press.

■ Vatandaş, Selim (2020) "Akdeniz Masum, Sorumlu Siyaset... Libya ve Kanarya Adalarında Göç Sancısı" Sivil Sayfalar <https://www.sivilsayfalar.org/2020/11/20/akdeniz-masum-sorumlu-siyaset-libya-ve-kanarya-adalarinda-goc-sancisi/>

Mülteci Konseri

Mültecilerin Sesi Oldu

Derneğimiz 20 Haziran Dünya Mülteciler Günü dolayısıyla “Mülteci Konseri” düzenledi.

Bu yıl ikincisini gerçekleştirdiğimiz konsere; Suriye’den Malik Noor, Alaa ve Baidaa Alkhatib, İran’dan Danial Ajdari, Kongo’dan Enzo Ikah, Makedonya’dan Mesut Kurtis, Küba’dan Keily Fidel, Kanada’dan Sarah Atkinson katılırken, Türkiye’den ise; Taner Yüncüoğlu, Umut Mürare, Aykut Kuşka-ya, Eşref Ziya, Grup Genç, Kemal Faruk, Mehmet Ali Aslan, Resul Aydemir, Tayfun Ayaz ve Hicret Nida Bulut sahnede misafir sanatçılarla sahne aldı.

"Mültecilerin seslerine ses olmak için organize ettik bu konseri"

Uluslararası Mülteci Hakları Derneği Başkanı Abdullah Resul Demir ise konser hazırlık sürecinde asıl hedeflerinin bir farkındalık oluşturmak olduğunu belirterek, şunları söyledi:

"Dünya üzerindeki mültecilerin seslerine ses olmak için organize ettik bu konseri. Problemlerini, sıkıntılarını belki

müzikle ifade etmek isteyeceklerdi. Biz uzun yıllardır hak temelli bir dernek olarak çeşitli faaliyetlerde bulunuyoruz. Dünya üzerindeki bütün mültecilerin haklarını, bu anlamda onların neyle karşılaşacaklarını ifade etmeye çalışıyoruz. Haklarıyla ilgili mücadeleler veriyoruz. Gerek mahkemeler nezdinde gerek uluslararası platformlarda elimizden geleni yapıyoruz ama son yıllarda özellikle mültecilerin yaşadığı türlü sıkıntılar oluyor. Belki kendilerini ifade etmekte zorlanıyorlardı. Biz de bugün 20 Haziran'ı vesile kılarak bir farkındalık oluşturalım, müziği kullanalım, bu vesileyle **'müzik herkesin paylaştığı vatan'** mottosuyla müziği bir duygu düşünce paylaşımı olarak sizlere iletmeye çalıştık."

Konserin düzenlenmesinde büyük katkı sağlayan derneğimizin yanı sıra Kültür ve Turizm Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı Sivil Toplumla İlişkiler Genel

Müdürlüğü de etkinliğimizi desteklemiş ve mültecilerin vatan hasretini bir nebze de olsa müzik aracılığıyla insanlara aktarması konusundaki farkındalığı arttırmayı amaçlamıştır.

"Müzik, herkesin paylaştığı vatan" mottosuyla hareket ettiğimiz bu konserle Mülteci kavramına zihinlerde olumlu bir katkı sunmayı hedefledik.

Av. Rumeysa Dinç

Hukuk Köşesi

Bu rapor, Uluslararası Mülteci Hakları Derneği Hukuk Birimi'nin 2021 yılının ilk 6 ayında kayıt altına aldığı başvuruların istatistiki kaydının genel toplam ve aylar bazında inceleyip dokümanlaştırmak amacıyla hazırlanmıştır.

2021 yılının ilk 6 ayında gelen ve kayıt altına alınan toplam başvuru sayısı 2.430; önceki yıllarda ya da bu yıl kabul edilip 2021 yılının ilk 6 ayında tamamlanan dosya sayısı ise 2.620'dir.

2021 yılının ilk 6 ayında gelen başvurulardan;

İDARI GÖZETİM;

“İdari gözetim işlemleri ile ilgili yardım talepli 52 başvuru alınmıştır.”

Sınır dışı edilmek üzere yabancının Geri Gönderme Merkezine alınmasına yönelik idari işlemdir.

SINIR DIŞI;

“Sınır dışı etme işlemleri ile ilgili yardım talepli 100 başvuru alınmıştır.”

Yabancılar menşe ülkesine, geldiği ülkeye ya da üçüncü bir ülkeye gönderilmesini ihtiva eden idari işlemdir.

ULUSLARARASI KORUMA;

“Uluslararası koruma işlemleri ile ilgili yardım talepli 21 başvuru alınmıştır.”

İrki, dini, tabiiyeti, belli bir toplumsal gruba mensubiyeti veya siyasi düşüncelerinden dolayı zulme uğrayacağından haklı sebeplerle korktuğu için ülkesine dönemeyen ya da menşe ülkesine veya ikamet ülkesine geri gönderildiği takdirde öldürülmesi, işkence görmesi ya da ayırım gözetmeyen şiddet hareketleriyle karşılaşması muhtemel olan kişilere verilen statüdür.

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ;

“AİHM dosyalarıyla ilgili yardım talepli 6 başvuru alınmıştır.”

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinde koruma altına alınan haklarından en az birisi ihlal edilen, bu ihlal ve sonuçlarını iç hukuk yoluyla ortadan kaldıramayan kişilerin başvurduğu mahkemedir.

ADLİ VAKA;

“Adli vakalar ile ilgili yardım talepli 18 başvuru alınmıştır.”

6458 Sayılı Yabancılar Ve Uluslararası Koruma Kanunu kapsamı dışında kalan hukuki sorunlarıyla ilgili başvurulardır.

İKAMET İZNİ;

“İkamet izni süreçleriyle ilgili yardım talepli 151 başvuru alınmıştır. ”

Yabancıların Türkiye’de yasal olarak bulunmak amacıyla yaptıkları başvuru çeşitlerinden birisidir.

TAHDİT KAYDI;

“Tahdit kayıtları ile ilgili yardım talepli 21 başvuru alınmıştır. ”

Yabancıların Türkiye’ye girişlerini ya da Türkiye’de kalışlarını kısıtlayan idari kayıtlardır.

HAVALİMANI VAKASI;

“Havalimanı vakaları ile ilgili yardım talepli 13 başvuru alınmıştır. ”

Menşe ülkesine ya da geldiği ülkeye gönderilmesi halinde işkence görme riski bulunduğunu iddia eden ancak çeşitli sebeplerle Türkiye’ye giriş yapamayan ve havalimanında sıkışan yabancıların ülkeye giriş ya da geri gönderilmeme amacıyla yaptıkları başvurulardır.

ANAYASA MAHKEMESİ;

“AYM dosyalarıyla ilgili yardım talepli 4 başvuru alınmıştır. ”

T.C. Anayasası ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinde koruma altına alınan haklarından en az birisi ihlal edilen, bu ihlal ve sonuçlarını olağan kanun yollarıyla ortadan kaldıramayan kişilerin başvurduğu mahkemedir.

VATANDAŞLIK;

“Vatandaşlık başvuru süreçleriyle ilgili yardım talepli 70 başvuru alınmıştır. ”

5901 Sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununda belirlenen şartları taşıdığını düşünen yabancıların yaptığı başvurulardır.

GEÇİCİ KORUMA;

“Geçici koruma süreçleriyle ilgili yardım talepli 82 başvuru alınmıştır. ”

Türkiye’de bulunan Suriyelilere tanınan statüdür..

VİZE;

“Vize prosedürleri ile ilgili hukuki yardım talepli 21 başvuru alınmıştır. ”

Türkiye’ye giriş yapmak için muafiyeti bulunmayan yabancıların yurt dışı temsilciliklerimizden alması gereken izindir.

MÜLTECİ DANIŞMA HATTI;

“Mülteci Danışma Hattı aracılığı ile 1.767 başvuru alınmıştır. ”

Başvurucular tarafından gerek telefonla gerek dernek merkezine gelinerek sorulan sorulara sözlü cevap verilmesi ve yönlendirme yapılmasıdır.

DİĞER;

“Bu kategoride 104 başvuru alınmıştır. ”

Yukarıdaki başlıklar dışında kalan yardım taleplerini ifade etmektedir.

Derya Önal

Kudüs'te Neler Oluyor?

Siyonistlerin Bayrak Yürüyüşü Aslında Bir Egemenlik Mücadelesiydi

İslam'ın mübarek beldesi Kudüs şehri, Müslümanlar için Hz. Peygamber'in yönelmesi ile ilk kible olması, İsrâ ve Miraç hadiseleri dolayısıyla önemli bir kutsal mekândır. Hz. Ömer şehrin ilk fethini gerçekleştirmiştir. Sonraki süreçte Kudüs birçok imparatorluğa ev sahipliği yapmıştır. Bir asırlık dönemde Haçlı istilasıyla büyük bir zarar görmüş 1187'de Selahaddin Eyyubi'nin gelişiy-le yeniden özgürlüğe kavuşmuştur. Kudüs, Osmanlı'nın şehri teslim alışından Birinci Dünya Savaşı sonrasına

kadar yaklaşık 14 asır Müslümanların idaresinde kalmıştır. İslam devri boyunca, barış ve kardeşlik şehri olmuştur. Önce 1917'de Osmanlı'nın bölgeden çekilmesi ile İngilizlerin, ardından 1948'de kuruluşunu ilan eden Siyonistlerin işgali bu barış ortamına gölge düşürmüştür.

İngiltere, Filistin'i işgal etmeden önce 2 Kasım 1917'de Balfour Deklarasyonu ile Yahudilere Filistin topraklarında bir devlet kurma sözü vermiştir. İngiliz yönetiminin izniyle bölgeye yoğun bir Yahudi göçü başlamıştır. Bölgede yaşayan Filistinliler ve bölgeyi işgale başla

yan Yahudi yerleşimciler arasında büyük çatışmalar yaşanmıştır. Bu problemleri çözemeyen İngiltere, çözümü Birleşmiş Milletlere bırakarak bölgeden ayrılmıştır.

Birleşmiş Milletler Kararı Göz Ardı Ediliyor!

1947'de BM Genel Kurulu'nun 181 sayılı taksim kararı doğrultusunda İngiliz manda rejiminin sona ermesiyle Filistin toprakları üzerinde biri Arap diğeri Yahudi olmak üzere iki bağımsız devletin kurulmasına karar verilmiştir. Kudüs'ün ise silahlardan arındırılmış, hiçbir tarafa ait olmayan BM himayesinde uluslararası özel bir statüye sahip olması öngörülmüştür. Kararın ardından David Ben Gurion başkanlığında Tel-Aviv'de toplanan Yahudi Konseyi 14 Mayıs 1948'de İsrail Devleti'nin kurulduğunu ilan etmiştir. Ertesi gün Filistinlilerin "Nekbe" diye adlandırdığı "Büyük Fela-

ket" gününde on binlerce Filistinli katledilmiş kendi topraklarında mülteci konumuna düşürülmüştür. Bunun üzerine Araplar ile İsrail arasında savaş patlak vermiştir. Kudüs'ün batısı İsrail yönetimine, doğusuysa Ürdün yönetimine geçmiştir.

Kudüs'teki Siyonist kanadın neden olduğu çatışmalar, BM kararının uygulanmasını da engellemiştir. İsrail gerçekleşen bu savaşla sınırlarını gittikçe genişletmiştir. BM'nin rakamlarına göre de 750 bin Filistinli, mülteci konumuna düşmüştür. Kudüs'ün bu durumu 1947 BM Taksim Planı'ndan günümüze kadar devam eden bir sorun olarak gelmektedir. Bu yönüyle bugün uluslararası yazında "Filistin Sorunu" olarak işlenen başlıkların aslında bir "İsrail Sorunu" olduğunu ayrıca ifade etmek gerekir.

1967'deki İşgal Kudüs için Kırılma Noktalarından Biri Oldu

İsrail ile Arap devletleri arasında 1967'de cereyan eden 6 Gün Savaşı neticesinde Kudüs'ün doğusu da İsrail tarafından işgal edilmiştir. Kudüs artık tamamen Siyonist İsrail'in kontrolüne girmiştir. BMGK 242 sayılı kararıyla

İsrail'in son çarpışmalarda ele geçirdiği yerlerden çekilmesini istemiş, fakat İsrail bu kararı da uygulamamıştır.

Kudüs'e yönelik planlarını yıllardır uygulayan Siyonistler, Mescid-i Aksa'yı hedef alan ilk büyük hamlelerini 1969'da gerçekleştirmiştir. Fanatik bir Siyonist tarafından Mescid-i Aksa yakılmak istenmiş caminin önemli bir kısmı tahrip edilmiştir. İşgalci İsrail ileri giderek 1980'de Kudüs'ü "bölünmez ve ebedi" başkenti ilan etmiştir. Fakat BMGK 478 sayılı kararıyla bu ilanı tanımamıştır.

Ariel Şaron'un 2000 yılında Aksa'ya baskın düzenlemesi ikinci intifadanın kıvılcımı olmuştur. Bu süreçte 5.000'den fazla Filistinli hayatını kaybetmiştir. O tarihten itibaren Yahudi grupların Harem-i Şerif ziyaretleri de artmaya başlamıştır. Böylece Siyonistler, işgal altındaki Kudüs'te, Mescid-i Aksa üzerindeki emellerini kontrollü ve sinsi bir şekilde yürütmeye devam etmiştir. ABD'nin 2018'de İsrail'in kuruluş yıl dönümünde elçiliğini Kudüs'e taşıması, İsrail'i daha da cesaretlendirmiştir. Geçtiğimiz 2020 yılında yapılan İbrahim Anlaşması'yla İsrail, Arap dünyasıyla ilişkileri kendi

çıkarları doğrultusunda "normalleştirme" çalışırken Filistinliler üzerindeki baskılarını da devam ettirmiştir. Siyonistler Kudüs'ün işgalini tamamlamak için artık her fırsatı değerlendirmeye başlamıştır.

İsrail'in zulmü son bulmuyor!

İsrail'in 1967'den beri planlı bir şekilde yürüttüğü Kudüs'ün doğusunun işgali, Mescid-i Aksa, Eski Şehir ve Şeyh Cerrah başta olmak üzere Arap mahallelerine yönelik Yahudileştirme politikaları, Filistinlileri kimliksizleştirme ideolojileri günümüze dek devam etmektedir. Söz konusu politika kapsamında işgalci İsrail tehcir, evleri yıkma, zorla boşaltma gibi uygulamalarla Kudüs'te yaşayan Filistinli Müslümanların nüfusunu azaltarak Kudüs'e Yahudi kimliği kazandırmayı hedeflemektedir. Bu amaçlarına ulaşmak için işgal ettiği topraklarda çıkardıkları Gaipilerin Mülkiyet Yasası'nı kullanarak

işgalden dolayı tehcir edilen Filistinlilerin mülklerini, onlara ait vakıfların arazilerini sözde hukuk yoluyla el koyarak Yahudi yerleşimcilere vermektedir. Siyonist İsrail'in bu uygulamaları uluslararası hukuka aykırıdır bununla birlikte ırkçı ve ayrılıkçıdır.

Yahudilerin İsrail polisi gözetiminde Mescid-i Aksa'ya düzenledikleri baskınlarla ibadet eden Müslümanları provoke etmesinin ve İsrail polisinin saldırılarının en güncel örneklerini son dönemde de görmekteyiz. Öyle ki geçtiğimiz Ramazan ayının hemen başında [Nisan 2021] Kudüs sokaklarında Müslümanlar, İsrail işgal güçleri ve fanatik yerleşimci Yahudilerin yoğun saldırılarına maruz kalmıştır. Bu saldırıları tetikleyen nedenler arasında Şeyh Cerrah mahallesinde yaşayan Filistinli ailelerin evlerinden zorla boşaltılma tarihinin yaklaşması yanı sıra bilhassa Ramazan'ın başlamasıyla Filistinlilerin toplanma ve etkinlik yeri olarak kullandıkları Şam Kapısı'nın işgalciler tarafından barikatlarla kapatılması etken olmuştur.

İsrail saldırılarının en önemli nedeniyse bu yıl 28 Ramazan'a denk gelen fanatik Yahudi grupların, 1967'deki

savaşta Kudüs'ün doğusunun işgalinin yıl dönümü münasebetiyle

"Kudüs Günü" (İbrani takvimine göre) kutlamaları için bayrak yürüyüşü düzenlemesidir. Bu yürüyüş ile hareme binlerce Yahudi'nin baskın yapması haftalar öncesinden planlanmıştır. Aslında bu yalnızca bir yürüyüş değil Aksa üzerinde egemenlik mücadelesidir.

Gerginliğin bir süredir birçok sebeple devam ettiği Kudüs'te artık 10 Mayıs günü çatışmalar fitillenmiştir. Fanatik Yahudilerin baskın için hazırlandığı 10 Mayıs günü, sabah namazını Aksa'da kılan binlerce Filistinli, namazın ardından tekbirlerle bu baskının gerçekleşmemesi için tepki göstermiştir. Harem-i Şerif'ten ayrılmayacaklarını dile getirerek sık sık "Canımız, kanımız sana feda Aksa" sloganı atmıştır. İşgalci İsrail güçleri Mescid-i Aksa'ya silahlarla girerek ibadet edenleri haremde zorla çıkarmak için saldırı gerçekleştirmiştir.

Yoğun şekilde Filistinlilere göz yaşartıcı gaz, özellikle göz baş bölgesini hedefledikleri plastik mermi ve ses bombalarıyla 200'den fazla sivilin

yaralanmasına sebep olmuştur. Akşam saatlerinde işgalcilerin attığı ses bombasından alevlenen ağacın Aksa'da yangın çıkarmasıyla hareme baskın gerçekleştiremeyen Yahudi yerleşimcilerin Burak Duvarı'nın yakınında şarkılarla kutlama yaptıkları kaydedilmiştir. Filistinli gençlerse an be an sosyal medyada yaptıkları canlı yayınlarla İsrail'in saldırılarını tüm dünyaya duyurmuş, Filistin'de yaşananları hukuki ve insani bir mesele olarak sunmuştur. Başta Türkiye olmak üzere İsrail'in saldırgan politikası New York'tan Londra'ya dünyanın dört yanından protestolarla gerek sosyal medyadan gerek miting ve yürüyüşlerle Filistin'e destek verilmiştir.

“

İsrail'in tam 11 gün boyunca insafsızca bombaladığı Gazze Şeridi'nde 200'den fazla Filistinli hayatını kaybetmiş binlerce kişi de yaralanmıştır!

”

Öte yandan hem Aksa'ya yaptığı baskına hem de Şeyh Cerrah mahallesinde yaşanan hukuksuzluğa sessiz kalmayan Gazze'deki Filistinliler, İsrail'e geri

çekilmesi için süre tanımıştır. Fakat İsrail geri adım atmamış Gazze'yle 10 Mayıs'ta başlayan yoğun bir çatışma gerçekleştirmiştir. İsrail'in tam 11 gün boyunca insafsızca bombaladığı Gazze Şeridi'nde 200'den fazla Filistinli hayatını kaybetmiş binlerce kişi de yaralanmıştır. Gazze, Mescid-i Aksa'da yaşananları kendi üzerine çekerek adeta kalkan vazifesi görmüştür. Yaşanan bu sarsıcı günlerde yıllardır İsrail'in böl-yönet politikasına maruz kalan Kudüs, Batı Şeria, Gazze ve İsrail içindeki 48 toprakları adıyla bildiğimiz Filistinliler saldırıya karşı ortak duruş sergilemiştir.

İsrail'in Gazze direnişi karşısında yenilgiye uğraması, Filistinlilerin bir araya gelmesi üzerine harekete geçmek mecburiyetinde kalan ABD ve uluslararası camiadan gelen ateşkes çağrılarının ardından İsrail, 21 Mayıs'ta başlayan ateşkesi ilan edip, geri çekilmiştir. Tüm ülkeye sığırayan, bu direnişi beklemeyen Netanyahu hükümetinin zoraki ateşkesi de ilan etmesi İsrail muhalefeti tarafından sert şekilde eleştirilirken, bu durum başta Gazze olmak üzere Filistin topraklarında büyük bir zafer olarak kutlanmıştır.

İsrail'in Kudüs'ün doğusunda yıllardır süren işgali BM'nin 242 sayılı kararı başta olmak üzere birçok uluslararası karara aykırıdır. Filistinli sivillere yönelik gerçekleştirdiği tüm bu saldırılarının aslında her biri İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, Cenevre Sözleşmeleri, Uluslararası Ceza Mahkemesi kurucu metni olan Roma Statüsü, İşkence ve Diğer Zalimane,- Gayriinsani veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Sözleşme (1984), Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Sözleşme (1979), BM Çocuk Haklarına İlişkin Sözleşme (1989) gibi uluslararası insancıl hukuku ve çatışma durumlarını düzenleyen anlaşmalara aykırı eylemler durumundadır.

Bu süreçte Arap Birliği, İslam İşbirliği Teşkilatı, BM ve benzeri uluslararası örgütler her zaman olduğu gibi bu

yaşananları da kınamakla yetinmiştir. İşgalci İsrail'in katliamlarının günlerce sürmesinden sonra toplanan İİT maa- lesef zayıf bir tepki ortaya koymuştur. İsrail, işgal tarihi boyunca sayısız savaş suçuna imza atmıştır.

İki milyara yakın Müslüman coğrafya- sının artık İsrail'i kınamanın ötesinde yeni bir stratejiye ihtiyaç duyduğu aşikârdır. Filistin yıllardır İsrail'e karşı doğrudan veya dolaylı şekilde direniş göstermektedir. İşgalci İsrail bu süreç- ten sonra da Filistinlilerin hayatlarını dayanılmaz hâle getirmek için her adımı atmaya devam edecektir. Bize düşense işgalci İsrail'in saldırıları dünya gündeminden düşse dahi kendi gündemimizden düşürmeyip uluslararası anlamda çalışmalar yapı- rak Filistinli kardeşlerine destek vermeye çalışmak olmalıdır.

Kaynaklar

- Babaoğlu, Haşmet. (2021) "Filistin sorunu değil, İsrail sorunu", Sabah Gazetesi, 10 Mayıs 2021.
- Dağ, Ahmet Emin. (2018) Kudüs: İşgal Altında Bir İslam Kenti, İNSAMER Yay, ss.1-32.
- Salaymeh, Bilal. (2021) "5 Soru: İsrail'in Mescid-i Aksa Baskını ve Gazze Saldırısı" SETA.
- Sınmaz, Kadriye & Asa, Ahmet Faruk. (2021) "Filistin- liler 73. Yılında Nekbe'yi Yaşamaya Devam Ediyor" İNSAMER Analiz, ss.1-3.

Sena Koç

Direnışin Öncüsü:
İzzeddin El-Kassam

Direnışin Öncüsü:
İzzeddin El-Kassam

**Direnışin Öncüsü:
İzzeddin El-Kassam**

19. yüzyılın sonu 20. yüzyıl başları... Batı batılılığını yapmakta doğu ise güneşin batışının karanlığında, aydınlığa çıkmak için sancılar çekmekteydi. Zulüm tek milletti. Mazlum ise bir zamanlar tüm dünyanın hayranlık duyduğu, ilmin ve medeniyetin merkezi olan bereketli İslam topraklarıydı. Yer yerinden oynuyor, aslanlar pusuda bekliyor ve avın sonunda kanlı ağızlar ile paylarını yavaş yavaş yiyorlardı. Bunların sadece bir belgesel sahnesi olmasını, gerçekte ise güzel şarkın ve tüm inananların İttihad-ı İslam sancağı altında huzurla yaşadığını yazmayı ne çok isterdim.

Tarih zalim eller ve kanlı kalemle yazılmaya devam ederken aynı zamanda tarih; Allah için direnen, mücadele eden ve gerektiğinde tüm imkanlarını seferber edip sonunda şehit olan çok güzel insanları da yazdı elbet. Yazmak zorundaydı. Bu kahramanlar tarih sahnesine damga vuracaktı. Bizler için asıl imtihan da tam olarak burada başlıyordu. Gördük, duyduk, bildik. Peki bundan sonra oturmaya devam mı edecektik?

Adını sadece İsrail'in Gazze'ye düzenlediği saldırılar ve ardından Gazze'nin karşılık vermesi sonucu-

duyduğumuz bir ismi tanımaya çalışacağız. Aslında zihinlerimizde capcanlı durması gereken ve üzerimize miskinlik çöktüğünde hemen hatırlayıp bizi ayağa kaldıracak bir dava adamı. O, İzzeddin el-Kassâm. Tam künyesiyle Muhammed İzzeddîn b. Abdilkadir b. Mustafâ el-Kassâm. Onu yalnızca Filistin ile tanıyoruz oysa Suriye, Libya hatta Osmanlı denince bile akla gelmesi gereken isimlerden biriydi İzzeddin el-Kassâm.

Şehit el-Kassâm; Fransız'a, İngiliz'e, tüm sömürgeci zalimlere baş kaldırışı ve mücadelesi ile bilinir. Oysa şimdi yıllar boyu ayak bastığı topraklar zulüm ve gözyaşı ile dolu. O Selahaddin olmaktan da Selahaddinler yetiştirmekten de geri durmadı. Bugün ise mücadele verdiği yol ve dava yeni İzzeddinlerini bekliyor. Yıl 1882, Osmanlı İmparatorluğu'na bağlı olan Suriye'de Lazkiye'nin güneydo-

ğusunda bir liman kasabası olan Cebele'de dünyaya geldi İzzeddin. Âlim, sûfi, müderris ve şeriat mahkemelerinde üye olan bir babanın çocuğuydu. Hatta Kadirî tarikatının o bölgedeki mürşidi olarak tanınıyordu babası.

İlk eğitimini İslamiyet'in hassasiyetle yaşandığı, ilim dolu bir evde babasından aldı. 1896'da on dört yaşındayken ilmin merkezine, Kahire'de ki Ezher'e gitti. Gençliğinin büyük bir bölümü burada geçti. Bu sırada dünyada ve ülkede önemli değişimler yaşanmaktaydı.

Osmanlı Devleti'nde 1908'de İkinci Meşrutiyet ilan edilmiş, ardından da II. Abdülhamid tahttan indirilerek İttihad ve Terakki yönetime el koymuştu. Genç İzzeddin 1909'a kadar süren eğitimi boyunca önemli alim vehocalardan dersler aldı. Onlardan bazıları; Muhammed Abduh ve Muhammed b. Abdülmâlîk

el-Alemî idi. M. Reşîd Rızâ, İzzeddin Alemüddin et-Tenûhî, Züheyr eş-Şâvîş ve Ali et-Tantâvî gibi önemli şahsiyetlerle tanıştı. Bu süreçte birçok şeyi deneyimleyerek bilgi ve birikimini artırdı. Katıldığı ders ve sohbetlerde kendini daha çok yetiştirdi ve hitabet sanatının inceliklerini öğrendi.

Yirmi yedi yaşındayken Mısır'dan ayrılıp memleketi Cebele'ye döndü. Babasının medresesinde müderris oldu. Aynı zamanda Mansûrî ve İbrâhim b. Edhem camilerinde vâizlik yaptı. Vaazlarında İslâmî dirilişin ancak öze dönerek sağlanacağını, emperyalizmin en büyük düşman olduğunu dile getirdi. Kısa zaman içinde tüm Suriye'de tanınmaya başladı. Sürekli ülkede ve dünyada olup bitenleri takip ediyordu. Bu hassasiyeti, onu emperyalizm ve sömürgeciliğe karşı sağlam bir muhalif ve gerektiğinde haksızlığa karşı susmayan bir dava adamı haline getirmişti.

Henüz iki yıllık müderris olan İzzeddin, 1911'de İtalyanların Osmanlı hâkimiyetindeki Libya'ya saldırmasının ardından harekete geçti.

Libya Cebele'ye oldukça uzaktı. Bu sebeple işgale karşı tepkisini önce gösteriler yaparak ortaya koydu. Ardından yazıları ve vaazlarıyla halkı silahlı mücadeleye çağırdı. Ardından gönüllü asker ve para toplamaya başladı. Büyük imkânsızlıklar içerisinde İtalyanlara karşı savaşıyor Osmanlı askerlerini ve Libya halkını desteklemek için marş bile yazdı. Sayıları 250'yi bulan yiğitler ile birlikte Trablusgarp'a gitmek için her şeyi göze alarak hazırlıklarını tamamladı. Giysi ve silah temin etmeye çalıştı, güzergâhı belirledi, bağlantılar kurmak için uğraştı ve yola koyuldu. Fakat bu sırada Balkan Savaşı çıktı ve İtalyanlarla bir anlaşmaya varılması üzerine geri dönmek zorunda kaldı. Gerektiğinde tüm imkanlarını seferber edip hakkın ve haklının yanında olacağını gösteren mücahit İzzeddin, umutsuzluğa kapılmadan çalışmalarına, derslerine devam etti.

1914'te I. Dünya Savaşı başladığında, tereddüt etmeksizin Osmanlı ordusunda savaşmak için Suriye'de ulaşabildiği yetkililere başvuruda bulundu. Bunun üzerine

askerî eğitimden geçirildikten sonra cephede garnizon imamı olarak görevlendirildi. Her zaman olduğu gibi o gün de elinden gelenin en iyisini yapmak için çabaladı.

Osmanlı'ya bağlı bereketli toprakları paylaşmak için ağzı sulana sulana bekleyenler amacına ulaşmış ve doğudan, batıdan, kuzeyden, güneyden neresi varsa herkes en çok payı alma derdine düşmüştü. Durum böyleyken İzzeddin el-Kassâm memleketi Cebele'ye döndü ve bir halk ordusu kurma çalışmalarına başladı. Tüm imkanlarını seferber etti. I. Dünya Savaşı sonunda kanlı dişleri ile bir sırtlan payını almak için geldi. Fransızlar Suriye'ye yerleşince, Ömer el-Baytâr ile birlikte direniş hareketine başladı. Fransız birliklerine saldırılar gerçekleştirdiler. Sınırlı imkânlarla rağmen bu direniş ses getirdi. Bu sesi kısmak isteyen işgalci Fransızlar İzzeddin el-Kassâm hakkında idam kararı çıkarttı. Mücadelesine bir süre daha devam eden el-Kassâm, 1921 yılında Filistin'in Hayfa şehrine giderek oraya yerleşti. O güne kadar mücadeleden asla geri durmayan bir dava adamı orada da

susmayacak ve oturmayacaktı elbette. İzzeddin el-Kassâm orada da boş durmadı, etrafındaki Müslümanları uyarmaktan ve Allah için verdiği mücadeleden vazgeçmedi. Ders halkaları oluşturdu, hocalık ve İstiklâl Camii'nde de imam-hatiplik yaptı. 1926'da Genç Müslümanlar Birliği'ne (Cem'iyetü's-Şübbânî'l-Müslimîn) girdi ve bir süre sonra da bu cemiyetin başkanlığına seçildi. Bu görev vesilesiyle köyleri dolaşmaya başladı. Gittiği yerlerde İngiliz işgaline ve siyonist harekete karşı halkı uyarmak, bilgilendirmek ve bilinçlendirmek için uğraştı.

Üstünde ivedilikle durduğu meselelerden biri de arazi satışıydı. Yahudilere arazi satılmasına şiddetle karşı çıktı ve bunun önlenmesini istedi. Daha sonraları Filistin ulusal savaşına önderlik eden el-Fetih'in fikir babası Hacı Emin el-Hüseyni ile tanıştı. Ancak onun milliyetçi fikirlerinden uzak durdu. Çevresinde toplanan ve "meşâyih" denen destekçilerinin örgütlenmelerini sağladı. İşgale direnmek amacıyla küçük askerî hücreler kurdu. Lübnan-Filistin sınırında gerilla savaşı başlattı.

O zamanlarda Filistin'de hakimiyeti elinde bulunduran İngiliz manda yönetimi idi. İzzeddin el-Kassâm, siyonizmin İngilizler tarafından desteklendiğini biliyordu. Bunun için de asıl mücadele edilmesi gereken tarafın İngilizler olduğunu düşünüyordu. Libya ve Suriye için yaptığını şimdi de Filistin için yapacaktı.

2 Ekim 1935'te, Balfour Deklarasyonu'nun yıldönümünde yönetime isyan ettiğini duyurarak direnişi başlattı. İlerleyen günlerde sömürgeci İngilizler teşkilâtın gizli karar-gâhını bastılar.

Kapsamlı ve sağlam bir mücadele için hazırlıklara başladı. Planlar ve istişareler yaptı, destekçilerini çoğaltmaya çalıştı. Hazırlıklar tamamlandıktan sonra harekete geçmek için stratejik bir tarih seçti.

Ve günlerden 20 Kasım Çarşamba. Şafak vakti İzzeddin el-Kassâm ve sayısı 15'i bile bulmayan arkadaşları ile beraber silah eğitimi için gittiği Nablus ile Cenîn arasındaki Ya'bûd mevkiinde kuşatıldı. El-Kassâm 500'den fazla İngiliz askeri tarafın-

dan çembere alınmıştı. Hayatının her mücadelsinde olduğu gibi o gün de asla teslim olmadı. Geri çekilmedi, korkmadı, direndi ve çatışmaya girdi. Sonunda şahitlik olduğunu bilerek inandığı yolu, davasını ve Allah Resulü'nün (sav) kutlu sancağını korudu, her şeyini ortaya koydu. Çatışmaya girdikten 1 saat sonra, 20 Kasım 1935'te İngilizler tarafından şehit edildi. Cenazesi Hayfa'ya götürüldü ve bir gün sonra binlerce insanın katılımıyla defnedildi. Bu çatışma önce İngilizlere karşı yürütülen silahlı mücadelenin daha sonra Filistin'de yaşanan tüm onurlu direnişlerin başlangıcı oldu. Bu olayın üstünden beş ay geçtikten sonra 19 Nisan 1936'da başlayan Filistin ayaklanmasında İzzeddin el-Kassâm'ı sevenler, destekleyenler yani "Kassâmcılar" çok önemli bir rol oynadı.

"Mühim olan illa da bu savaşı bizim kazanmamız değildir. Asıl mühim olan bizim ümmete ve gelecek nesillere iyi bir ders vermemiz, onlarda cihad ruhunu diriltmemizdir." diyen şehit İzzeddin el-Kassâm bize ve ümmete iyi bir

ders verdi, vermeye de devam ediyor. Cesur, yiğit, korkusuz bir mücahidi tanımaya çalıştık. Artık biliyoruz ki direnişin öncüsü İzzeddin el-Kassâm; ne Suriye'de Fransız'ın zulmüne sustu ne Libya'da Osmanlı için savaşmaktan geri durdu, ne de Filistin'de İngiltere ve onların siyonizm hayali karşısında set olup şehit olmaktan korktu. Hayatı tebliğ, direniş ve cihad ile geçti şehit İzzeddin el-Kassâm'ın. Onun yaktığı direniş meşalesi bugün özellikle Filistin'de elden ele dolaşüyor. O meşale Kudüs ve tüm bereketli Filistin toprakları özgür oluncaya dek sönmeyecek.

Şehid el-Kassâm'a ve bize bıraktığı kutlu direnişe selam olsun.

İnfoğrafik

KUDÜS'TE NELER OLDU?

M.Ö. 3000

Kudüs şehri kuruldu.

M. Ö. 538

Kudüs Perslerin haakimiyetine girdi.

M.Ö. 332

Büyük İskender Kudüs'ün hakimiyetini aldı.

M.Ö. 63

Romalılar şehri ele geçirdi.

614

Sasaniler Kudüs'te hakimiyeti sağladı.

629

Kudüs Bizans İmparatorluğu'nun kontrolüne girdi.

637

Hiz. Ömer Kudüs'ü fethetti.

1187

Selahaddin Eyyübi Kudüs'ü fethetti.

1099

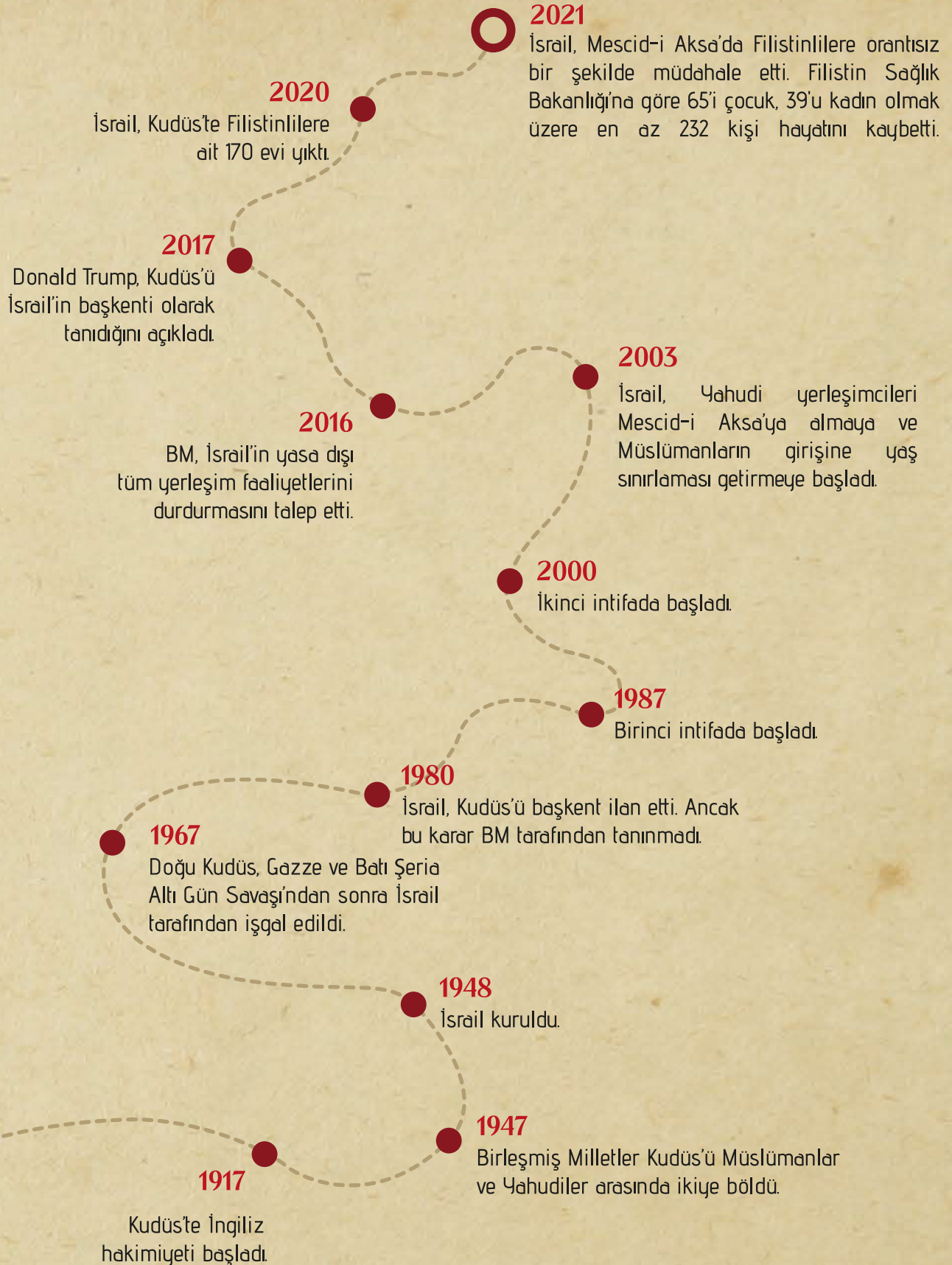
Haçlılar Kudüs'ü işgal ederek şehri yağmaladı.

1260

Kudüs Memlüklerin eline geçti.

1517

Yavuz Sultan Selim, Kudüs'ü Osmanlı hakimiyeti altına aldı.

Hamdi Ağdacı

2021

Ramazan Faaliyetlerimiz

Kuruluşundan bu yana binlerce yabancıya umut olan Uluslararası Mülteci Hakları Derneği olarak , koronavirüs salgınıyla birlikte gittikçe zor durumda kalan göçmenleri unutmadık. Ramazan ayı boyunca "Soframızda Kardeşlik Var" sloganıyla kampanya yürüten Uluslararası Mülteci Hakları Derneği, ihtiyaç sahiplerini hayırseverler ile buluşturarak ihtiyaçlarına destek olduk.

Uluslararası Mülteci Hakları Derneği İnsani Yardım Koordinatörlüğüne yapılan sosyal incelemeler sonucu ihtiyaç sahibi olduğu tespit edilen göçmenlerin Ramazan ayı boyunca gıda ihtiyaçları karşılandı.

“Soframızda Kardeşlik Var” kampanyası ile birlikte binlerce göçmen sevindi.

Ramazan ayı boyunca bin koli dağıtmayı hedefleyen Uluslararası Mülteci Hakları Derneği, bu amacına hayırsever bağışçılarından aldığı destekle kısa zamanda ulaştı. Ramazan ayı boyunca, bin koli tespit edilen 300’ü aşkın aileye ulaştırıldı. Yürütülen bu kampanyadan toplam yaklaşık 2000 kişi faydalandı.

Uluslararası mülteci hakları derneği olarak her daim mazlumların yanında yer alıp gerek hukuki gerekse sosyal olarak yardımlarımıza devam niyetindeyiz.

Merve Tayyibe Şahin

Mülteci Mutfağından Seçmeler: Balkan Mutfağı

“

Her zaman Balkanlardan gelen soğuk hava dalgasını konuşacak değiliz ya, biraz da Balkanlardan gelen lezzetleri konuşalım. Balkan mutfağı gerek konumu gerekse savaş ve göç meselelerinden oluşan Balkan coğrafyasındaki ülkelerin kendine özgü lezzetlerinin harmanlanması ile ortaya çıkan bir mutfak kültürüdür. Balkan mutfağında Akdeniz ve Anadolu mutfağının da esintisi vardır. Akdeniz mutfağında olduğu gibi yemeklerde köfte, et; börek içi malzemelerinde bolca baharat kullanılır. Balkan mutfağı denilince içinizden 'burek' dediğinizi duyar gibiyim. Balkan mutfağının bir diğer özelliği ise yemeklerin göze değil mideye hitap etmesidir. Yani yenilen yemeğin sunumundan çok lezzeti ön plandadır. Bu lezzetlere gelin beraber bir göz atalım.

”

Malzemelerimiz;

- 3 adet tavuk göğsü veya tavuk budu
- 1 adet büyük boy havuç
- 2 adet orta boy patates
- 1 su bardağı dolusu kurutulmuş ufak boy bamyacı
- 1 adet defne yaprağı
- 1 yemek kaşığı un
- 2 yemek kaşığı margarin

Üzeri İçin:

- 1 adet doğranmış maydanoz

Sos İçin:

- 2 yemek kaşığı un
- 2 yemek kaşığı hazır çiğ krema
- 1 adet limonun suyu
- 2 adet yumurta
- 1 tutam tuz
- 1 miktar karabiber

“

**Bu kültür alışverişinin mirasıyla
Begova çorbası mutfağımızda
‘Bey Çorbası’ adıyla yerini almıştır.**

BEGOVA ÇORBASI

Birbirleriyle yakın coğrafyada yaşayan toplumlar kültür alışverişinde bulunurlar. Bunun en yaygın örneklerinden bir tanesi geçmişte Osmanlı himayesinde yaşayan Bosna Hersek'in yemek kültürüdür. Rivayete göre, Begova Çorbası ilk olarak o zamanların Bosna Hersek Beyi olan Gazi Hüsrev Paşa'ya ikram edilmiştir. Paşa çorbayı çok beğenince günümüze kadar gelmiştir.

Hazırlanışı;

Tavuğu yıkayıp defne yaprağı ve 1 demet maydanoz köküyle birlikte kaynatıyoruz. Kaynama işlemi bittikten sonra defne yaprağı ve maydanoz kökünü çıkartıyoruz. Tavuğu süzdükten sonra kemiklerinden ayıklayıp ince ince doğruyoruz. Başka bir tencerede margarin eritip un ilave ederek 3-4 dakika kavuruyoruz. Ardından üzerine 5 bardak süzölmüş tavuk suyu ilave edip kaynamaya bırakıyoruz. Doğradığımız eti, küp küp doğradığımız havuç ve patatesi ve önceden limonlu suda 15-20 dakika kadar haşladığımız bamyaı kaynayan çorbanın içine ilave ediyoruz. Sebzeler iyice yumuşayınca kadar pişiriyoruz. Terbiye için kremanın içine çırpılmış yumurta, un, limon su, tuz ve karabiber koyarak karıştırıyoruz. Son olarak bu terbiye-yi sürekli karıştırarak yavaş yavaş çorbaya ekliyoruz. Karıştırmaya devam ederek 7-8 dakika daha pişirdiğimiz çorbayı sıcak servis ediyoruz.

Malzemelerimiz;

- 1 kuzu kol
(6 parçaya bölünmüş kemikli olmalı)
- 1 orta boy soğan
- 40 gr. margarin

Sos için:

- 125 gr. un
(yaklaşık 3 kahve fincanı)
- 1 bardak yoğurt
- 1 lt. et suyu
- 2 yumurta sarısı

ELBASAN TAVA

Adını Arnavutluk'a bağlı Elbasan şehrin-den alındığı iddia edilse de bu yemeğin kökleri Osmanlı Saray mutfağına dek uzanır. Bölgedeki kültürel etkileşimi ve yemeğin lezzetini düşünürsek Balkan ülkelerinin her birinde yerinin neden özel olduğunu anlamak hiç de zor olmaz. Ülkeler arasında paylaşılamayan bu lezzet için gerekli malzemelere gelin birlikte bir göz atalım.

Hazırlanışı;

Soğanı yemeklik doğrayın. Yağ ve kuzu parçalarını soğan ile birlikte kavurun. Etler suyunu çekince ve üzerleri pembe olunca 1,2 lt. sıcak et suyu koyun tencere kapağını kapatarak bir saat kadar kısık ateşte pişirin. Bu arada etlerin pişip pişmediğini kontrol edin, etin piştiği suyu süzgeçten geçirin etleri yağlanmış kaba güzelce dizin. Sos için bir tencerede unu yoğurda pürüzsüz şekilde yedirin. Kısık ateş üstünde iki yumurta sarısını ekleyerek ve et suyunu da ilave ederek koyulaşana kadar kısık ateşte pişirin. Bu et suyu pişmiş etin süzdüğümüz et suyudur. Etin bütün lezzeti içindedir. Et suyu az gelebilirse 1 lt. ye tamamlayabilirsiniz. Yağlanmış kaba dizilen pişmiş etlerin üzerine sosu dökün ve 200 derecede önceden ısıtılmış fırının orta katında 15 dk. kadar fırınlayın. Sosu hafif pembeleşince Elbasan tava hazır demektir. Afiyet olsun.

Malzemelerimiz;

- 3 su bardağı pirinç
- Bütün tavuk (700 gram)
- 1 yemek kaşığı domates salçası
- 6 su bardağı tavuk suyu
- 100 gram tereyağı
- 1 tatlı kaşığı toz kırmızı biber
- 1 adet kuru soğan
- 1.5 tatlı kaşığı tuz
- 1 çay kaşığı karabiber

MİŞORİZ

Arnavutçada mish “et”, oriz “pirinç” kelimelerinin birleşmesiyle etli pilav anlamına gelen bu yemek hem tavukla hem de etle yapılabilir. Mişoriz Bayramlar ve özel günlerde Arnavutların aklına gelen ilk yemektir. Arnavut mutfağının en bilinen lezzetlerinden biri olan bu fırın yemeği isteğe bağlı salçalı veya salçasız, baharatlı veya baharatsız olarak tüketebilirsiniz. Salçalı hali daha lezzetli bizden söylemesi!

Hazırlanışı;

İlk olarak bütün tavuğu bol su ile yıkayın ve sonra düdüklü tencereye yerleştirin. İçerisine tavuğun üzerini geçecek şekilde suyla doldurun ve kapağını kapatıp yaklaşık 30 dakika pişirin. Tavuk pişerken, soğanı küp küp doğrayın. Bir tavanın içerisine tereyağını ekleyerek eritin. Yağ eridiğinde doğradığınız soğanları da üzerine ekleyin ve pembeleşene kadar kavurun. Ardından kırmızı biber, baharat ve salçayı ekleyin. Salçanın kokusu çıkana kadar kavurun. Pirinçleri yıkayıp süzdükten sonra salçalı karışımın üzerine ilave edin ve ortalama 5 dakika daha kavurmaya devam edin. Yuvarlak ve büyük bir fırın tepsisine pirinçleri ekleyin ve tepsiye yayın. Tavuğu pişirdiğiniz sudan 6 su bardağı alarak pirincin üzerine ekleyin. Önceden ısıtılmış 180 dereceli fırında pilavı yaklaşık 10 dakika pişirin. Bu süre içinde pilav suyunu çekmeye başlayacaktır. 10 dakika sonra pilavı fırından çıkarın. Pilavın üzerine doğradığınız tavukları yerleştirin. Fırının ayarını 200 dereceye çıkartın ve tepsiyi tekrar fırına atarak yaklaşık 20 dakika daha pişirin sonra pilavı fırından çıkarın ve üzerine 10 dakika demlenmeye bırakın. Ardından mişoriz sıcak bir şekilde servis edebilirsiniz. Afiyet olsun.

Malzemelerimiz;

- 6 elma (yeşil olmasın)
- 1 su bardağı şeker
- 2 vanilya şekeri
- 2 buçuk su bardağı su
- Yarım limon suyu

İç malzeme;

- 1 su bardağı çekilmiş ceviz
- 3 yemek kaşığı şeker
- 1 paket vanilya
- Yarım çay bardağı sıcak süt
- 1 yemek kaşığı tereyağı

Üzerine;

- 1 paket krem şanti
- 1 su bardağı süt

“

Bizdeki Ayva tatlısıyla benzerlik gösterir.

TUFAHİYE (TUFAHİJE) TATLISI

Bu yemeklerin ardından güzel bir tatlı tarifi gelmesin mi? Gelsin! O zaman bir dolma çeşidi olan tatlımızın tarifine geçiyoruz. Kökeni Osmanlı mutfağına dayanan ve Bosna'ya özgü olan Tufahiya (Tufahija) adıyla bilinen tatlımız, elmaların tencerede şekerli suyla kaynatıldıktan sonra içi cevizle doldurulmasıyla oluşan bir dolma çeşitlidir. Tarifin ayrıntılarına geçelim.

Hazırlanışı;

Soğanı yemeklik doğrayın. Yağ ve kuzu parçalarını soğan ile birlikte kavurun. Etler suyunu çekince ve üzerleri pembe olunca 1,2 lt. sıcak et suyu koyun tencere kapağını kapatarak bir saat kadar kısık ateşte pişirin. Bu arada etlerin pişip pişmediğini kontrol edin, etin piştiği suyu süzgeçten geçirin etleri yağlanmış kaba güzelce dizin. Sos için bir tencerede unu yoğurda pürüzsüz şekilde yedirin. Kısık ateş üstünde iki yumurta sarısını ekleyerek ve et suyunu da ilave ederek koyulaşana kadar kısık ateşte pişirin. Bu et suyu pişmiş etin süzdüğümüz et suyudur. Etin bütün lezzeti içindedir. Et suyu az gelebilirse 1 lt. ye tamamlayabilirsiniz. Yağlanmış kaba dizilen pişmiş etlerin üzerine sosu dökün ve 200 derecede önceden ısıtılmış fırının orta katında 15 dk. kadar fırınlayın. Sosu hafif pembeleşince Elbasan tava hazır demektir. Afiyet olsun.

TAŞTAN ADIMLAR

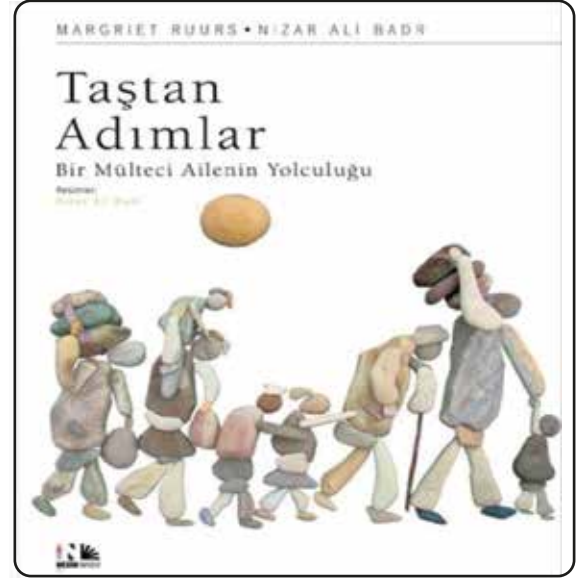
Nizar Ali Badr

KİTAP TAVSİYESİ

Sümeyye Fidanol

"Yürüdük, yürüdük ve yürüdük..."

Jedo'nun adımlarına ayak uydurmaya çalıştım. Annemin battaniye ve elbise bohçalarıyla dolu ellerini tutmaya çalıştım. Herkes bir şeyler taşıyordu, ben ise sadece anıları taşıyordum yüreğimde."

Suriyeli sanatçı Nizar Ali Badr'ın kitabın sayfalarını renklendirdiği çakıl taşlarıyla yüreğimizde yarattığı ağırlık ile; göç, acı, savaş, umut, aile, barış, anlayış, yardımlaşma gibi konularını taşlara verdiği şekillerle bize bir çocuğun gözünden mültecilik kavramını anlatıyor. Kitap, bir mülteci ailenin evlerinden başlayıp, göç etmeye zorlandıktan sonra, geldikleri yerde bir yaşam kurmaya çalışmalarını konu alıyor. Umuda yol alan bu öykü bizi barışa, anlayışa, yardımlaşmaya çağırıyor.

BASINDA BİZ

Sümeyye Fidanol

27.07.2021

Ntv.com.tr

TANJU ÖZCAN HAKKINDA SUÇ DUYURUSU: SÖYLEDİKLERİMİN ARKASINDAYIM

Bolu'da yabancı uyruklu kişilerden su faturası ve katı atık vergisini 10 kat fazla alacaklarını açıklayan Bolu Belediye Başkanı Tanju Özcan, partisinin yaptığı açıklamalardan rahatsız olduğunu ifade ederek, "Söylediklerimin tamamının arkasındayım" dedi. Öte yandan **Uluslararası Mülteci Hakları Derneği**, Tanju Özcan hakkında ırkçı söylemlerde bulunduğu gerekçesiyle suç duyurusunda bulundu.

CHP'li Bolu Belediye Başkanı Tanju Özcan'ın kentte yaşayan yabancı uyrukluların su faturası ve katı atık vergisi ücretlerine 10 kat zam yapacağını açıklaması tartışmalara yol açtı.

Tartışmaların ardından Uluslararası Mülteci Hakları Derneği, Tanju Özcan hakkında ırkçı söylemlerde bulunduğu gerekçesiyle suç duyurusunda bulundu.

28.07.2021

Dw.com

BOLU BELEDİYE BAŞKANI ÖZCAN HAKKINDA SORUŞTURMA BAŞLATILDI

Yabancı uyruklulara yönelik su faturaları ve katı atık vergilerinde 10 kat zam yapacağını açıklayan Bolu Belediye Başkanı Tanju Özcan hakkında soruşturma başlatıldı.

Bolu Cumhuriyet Başsavcılığı yabancı uyruklulara yönelik su faturaları ve katı atık vergilerinde 10 kat zam yapacağını açıklayan Bolu Belediye Başkanı Tanju Özcan hakkında soruşturma başlattı. Soruşturmanın "görevi kötüye kullanma" ve "nefret ve ayrımcılık" suçlamalarıyla başlatıldığı öğrenildi.

DHA'nın haberine göre suç duyurusu **Uluslararası Mülteci Hakları Derneği** tarafından yapıldı. Haberde bireysel olarak da birçok vatandaşın suç duyurusunda bulunduğu belirtildi.

BASINDA BİZ

19.06.2021

Posta.com.tr

SON YILLARDA BÜYÜK ARTIŞ YAŞANDI! TÜRKİYE DÜNYAYA ÖRNEK OLUYOR

Türkiye, 2010 sonrası başta Suriye olmak üzere Orta Doğu'daki iç çatışmaların yanı sıra Afrika ve Asya'daki istikrarsızlık sonucu başlayan göç dalgasına karşı geliştirdiği barınma, sağlık, eğitim, istihdam, asayiş ve toplumsal uyum politikalarıyla etkili bir mücadele yürütüyor.

Birleşmiş Milletler'in (BM) 2001'de aldığı kararla her yıl 20 Haziran, Dünya Mülteciler Günü olarak anılıyor. AA muhabirinin Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR), Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO), Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, **Uluslararası Mülteci Hakları Derneği** ve sivil toplum kuruluşlarının raporlarından derlediği bilgiye göre, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra en fazla kitlesel göç hareketinin yaşandığı dönem, 2010 sonrası oldu.

17.06.2021

Superhaber.tv

TÜRK VE MİSAFİR SANATÇILAR DÜNYA MÜLTECİLER GÜNÜ KONSERİNDE BULUŞACAK

Uluslararası Mülteci Hakları Derneği, 20 Haziran 2020 Dünya Mülteciler Günü'nde düzenleyeceği konserde Türk ve mülteci sanatçıları aynı sahnede buluşturacak.

20 Haziran günü 2001 tarihinden bu yana tüm Dünya'daki mültecilerin yaşadığı sorunlarla ilgili farkındalığı arttırmak için Dünya Mülteciler Günü'nde çeşitli etkinlikler düzenleniyor. Geçtiğimiz yıl 20 Haziran 2020 Dünya Mülteciler Günü'nde organize ettiği konser ile Türkiye'de misafir olan sanatçılar ile Türk sanatçıları aynı sahneye çıkaran **Uluslararası Mülteci Hakları Derneği** (UMHD), bu yıl da 20 Haziran'da Dünya Mülteciler Günü Konseri düzenleyecek. Türkiye'deki misafir sanatçıların kendi şarkıları ile müzikseverlere seslenmelerine, sanatlarını icra etmelerine fırsat sağlayan etkinlik Türk ve mülteci sanatçıları buluşturacak.

17.06.2021

Ensonhaber.com

UMHD'DEN DÜNYA MÜLTECİLER GÜNÜ KONSERİ

Uluslararası Mülteci Hakları Derneği, 20 Haziran'da Dünya Mülteciler Günü Konseri düzenleyecek. **Uluslararası Mülteci Hakları Derneği** (UMHD) 20 Haziran 2021 Pazar 21.00'de Dünya Mülteciler Günü'ne özel düzenleyecek.

YOUTUBE'DAN CANLI YAYIMLANACAK

İstanbul Üsküdar Bağlarbaşı Kültür Merkezi'nde gerçekleşecek konser, ayrıca Mülteci TV'nin YouTube hesabından canlı yayınlanacak.

Konserde Suriye'den Malik Noor, Alaa & Baidaa Alkhatib, İran'dan Danial Ajdari, Kongo'dan Enzo Ikah, Makedonya'dan Mesut Kurtis, Küba'dan Keily Fidel, Kanada'dan Sarah Atkinson sahne alacak.

28.07.2021

Dw.com

GÖÇÜ ZENGİNLİĞE ÇEVİRMELİYİZ

Bugün 20 Haziran Dünya Mülteciler Günü. Mültecilere ev sahipliği yapan ülkelerin başında yer alan

Türkiye'de 4 milyon mülteci yaşıyor. Sığınmacıların artık Türkiye'nin bir gerçeği olduğuna dikkat çeken Sare Aydın, "göçü iyi yönetirseniz kocaman bir zenginliğe dönüşür" dedi. **Mülteci Hakları Derneği** Başkanı Abdullah Resul Demir ise kalıcı politikalara dikkat çekti.

24.06.2021

Gercekgundem.com

TOPLUMSAL BAĞIŞIKLIK NASIL SAĞLANACAK? İŞTE SALGINDA GİZLENEN KRİZ

Koronavirüs salgınında aşı uygulaması hız kazanırken mültecilerin ihmal edilmesi toplum sağlığını da tehlikeye attı.

Haber Global'den Gamze Bal'ın aktardığına göre; Türkiye'de yaşayan ve sayılarının 5 milyona yaklaştığı tahmin edilen göçmenlerin aşılmasına ilişkin ise net bir veri yok.

Uluslararası Mülteci Hakları Derneği Başkanı Abdullah R. Demir ise, asıl sorun yaşayanların kayıt dışı olan Afganistan ve Afrika kökenliler olduğunu aktarıyor. Demir, önemli bir soruna daha dikkat çekiyor: "Mülteciler 'herhangi bir sorunla karşılaşırım' endişesiyle resmi dairelere gitmekten kaçındığı için PCR testi dahi yaptırmayabiliyor. "

Türk Tabipler Birliği (TTB) Halk Sağlığı Kolu Başkanı Nasır Nesanır ise, "Toplumsal bağışıklığı sağlamak istiyorsak göçmenleri aşılamamız çok önemli" diye konuştu.

19.06.2021

umhd.org.tr

BAŞKAN YARDIMCIMIZ VE KONSER SANATÇILARIMIZ HABERTÜRK'TE

Dernek Başkan yardımcımız Süleyman Kurt ve 20 Haziran Dünya Mülteciler Günü Konseri Müzik yönetmenimiz Murat Polat, Konser sanatçılarımızdan Enzo İkah ve Alaa Alkhatib ile birlikte Habertürk'te Habertürk Manşet Programında Mehmet Akif Ersoy'un konuğu oldu.

Merve Özçelik

Akdeniz'deki İnsanlık Krizi

Aylan Kürdi'nin, bedeni Türkiye'nin Akdeniz sahillerine vurmuş üç yaşındaki küçük çocuğun, fotoğrafı 2015 yılında uluslararası kamuoyunun dikkatini Akdeniz'de yaşanan mülteci krizine çekmeyi başarmıştı fakat bu, ardından gelen trajedilerin yaşanmasını engellemedi. Birleşmiş Milletler (BM) bünyesindeki Uluslararası Göç Örgütü'ne göre sadece 2021 yılında, Akdeniz'de 1346 mülteci hayatını kaybetti.¹ Peki aradan geçen 6 yıl neyi değiştirdi ve neden dünyanın gözleri önünde yaşanan bu kriz çözümsüz kalmaya devam ediyor? Aslında ilk olarak anlamamız gereken krizin ardında yatan nedenler-

dir. Bu insanlar neden göç etmek istiyor? Neden insan kaçakçılarına sığınarak hayatlarını tehlikeye atıyorlar? Bu kriz aslında 'kimin' krizi? Çünkü krizi nasıl tanımladığımız diğer bir deyişle odak noktasına kimi koyduğumuz, krizin çözümünün ana hatlarını oluşturuyor.

2015 yılını takiben hissedilen düzensiz göçmen krizi, toplumsal alanda nadiren söz konusu göçmenlerin içinde bulunduğu şartları tartışmaya odaklandı. Kriz ortamını tanımlayan, AB ülkelerine illegal yollardan gelen göçmen nüfusunun yoğunluğuna bağlı olarak

oluşan toplumsal istikrarsızlık ve üye ülkeler arasında ortaya çıkardığı asimetrik ilişkiler oldu.ⁱⁱ Bunun yanında düzensiz göçmenlerin konu olduğu Akdeniz’de meydana gelen “trajediler”in medyada yer bulması kriz olarak tanımlamasının diğer bir nedeni oldu. Akdeniz’deki çeşitli rotalar üzerinden Ortadoğu ve Afrika ülkelerinden AB topraklarına geçiş yaparken hayatını kaybeden düzensiz göçmenlerin sayısının 2015’te tavan yapması bu insanların içinde bulunduğu koşullar üzerine kavramsal bir tartışma doğurdu. Göçmen Krizi mi Mülteci Krizi mi çerçevesinde gelişen bu tartışmalar esasında bir cevaba sahip olmaktan uzaktır. Çünkü, hukuksal düzenlemelerle belirlenen tanımlara göre söz konusu göçmenler çeşitli ülkelere ve farklı arka planlara sahip. Ekonomik nedenlerin baskın olduğu görülse de iç savaşın had safhada seyrettiği Suriye ve Afgan uyruklu göçmenler de azımsanmamalı. Bu durum ise krizin çok-boyutluluğunu gözler önüne sermektedir ve olayın çözümsüz kalmasının nedenine işaret ediyor. Göçmen ya da Mülteci Krizi Avrupa’nın krizi değildir, bir insanlık krizidir. Bu nedenle krizin çözümü için varış ve transit ülkeler kadar kaynak

ülkelerin de dikkate alınması gerekiyor.

*Göçmen ya da Mülteci Krizi
Avrupa’nın krizi değildir, bir
insanlık krizidir.*

İnsanlık krizi önermesiyle ilgili olarak insan-merkezcil bakış açıları aslında yeni değil. 1994 yılında BM tarafından deklare edilen İnsani Gelişme Raporu, İnsan Güvenliği konseptine üç noktada yaklaştı; isteyebilmek, korkudan korunmak, onurlu bir yaşam sürmek.ⁱⁱⁱ Bu kavramları da insan güvenliğinin yedi boyutuyla detaylandırmıştı; ekonomi, sağlık, kişisel, siyasi, gıda, çevre ve toplum güvenliği.^{iv} Afrika ve Ortadoğu ülkelere gelen göçmenlere baktığımızda bu ihtiyaçlarından en azından birinin karşılanamadığı görülüyor. Mültecilerin geldiği kaynak ülkelerin dinamiklerine göz attığımızda ülke içindeki silahlı grupların çatışmaları birincil neden olarak göze çarpıyor. MEDMIG tarafından yapılan araştır-

malara göre görüşülen mültecilerin %77'si çatışma, şiddet, insan hakları ihlalleri ve can güvenliklerinin olmamasını ülkelerini terk etme nedeni olarak ilk sırada gösterdiler.^v Göçmenler, Akdeniz'deki çeşitli rotalar üzerinden Avrupa kıtasına ulaşmaya çalışırken insan kaçakçıları en yaygın araç olarak görülüyor. Sadece büyük kartellere bağlı değil fakat yerel olarak da çalışan insan kaçakçıları, göçmenleri ulaştırma- da insani olmayan ve sıklıkla ölümlere yol açan, güvenlik zafiyeti büyük yöntemler kullanıyor. Göçmenlerle yapılan araştırmalar, bu yöntemi tercih etmenin vize için başvurarak olumlu sonuç beklemekten daha ucuz ve olası olduğunu düşündüklerini gösteriyor. Fakat göçmenlerin bu kararı verirken riske attıkları kendi hayatları oluyor. İtalya ve Malta'da görüşülen mültecilerin %76'sı bu süreçte fiziksel şiddete uğradıklarını ve %30'u başka mültecilerin ölümlerine şahit olduklarını ifade etti.^{vi} Bu oranlar trajedinin bir başka boyutunu ortaya koyuyor.

Krizin doğasının insan merkezli olarak anlaşılmasının, uzun ve kısa vadedeki çözümlerin daha sağlam bir zemine inşasına rehberlik etmesi beklenebilir. Geçtiğimiz ay İtalya hükümeti AB'ye, Akdeniz'deki krizi dikkate alması ve bütün Afrika Ülkeleri'ne gerekli finansal yardımları yapması konusunda çağrıda bulundu.^{vii} Esasen kaynak ülkelerdeki şartları iyileştirmek krize karşı en gerçekçi ve uzun vadeli çözüm olabilir. Diğer yandan, BM, Akdeniz'de yaşanan ölümlerin 'önlenebilir' olduğunu vurguluyor, krizi büyük bir trajedi olarak değerlendiriyor.^{viii} BM Mülteci Şefi, söz konusu krizle mücadelede AB'nin daha devlet merkezli ve oturmuş bir sisteme ihtiyacı olduğunu söyledi.^{ix} AB ülkelerinin göç konusunda iş birliği yapmasının, aralarındaki asimetrik ilişkiyi bir dengeye kavuşturması ve ortak bir eylem planı konusunda teşvik etmesi beklenebilir. BM aracılığıyla oluşturulacak bir çatı organizasyonda uluslararası toplumun da çözüme entegrasyonu sağlanabilir. David Sassoli, Avrupa Parlamentosu Başkanı, geçtiğimiz günlerde yaptığı konuşmada Akdeniz'de yürütülecek insani operasyonlar için hukuki araçlara başvurulması gerektiğini vurguladı ve konunun haziran ayında gerçekleşecek Avrupa Konseyi Toplantısında ele

alınması için çağrıda bulundu.^x Bu durum, AB'nin sistemsel değişiklikler için adım atmaya başlayacağına işaret ediyor.

Akdeniz'deki göçmen ölümlerinin bir trajedi olduğu doğrudur fakat bunun da ötesinde bir ihmaldir. Zira, BM başta olmak üzere birçok kuruluş AB'nin gerekli kapasiteye sahip olsa da sistemsel eksiklikler yüzünden esasen önlenabilir olan bu krize cevap vermede yetersiz kaldığının altını çizmiştir. Nihayetinde AB Göçmen mi Mülteci mi diyerek bu krizin odağına yine kendisini koymuştur, sonucunda da sistemini buna göre yapılandırmıştır. Bu noktada sadece AB'ye değil, aynı zamanda uluslararası topluma düşen, durumun bir insanlık krizi olduğunu kabul etmektir. Yukarıda belirtildiği gibi insan güvenliği tanımı 1994 yılında BM tarafından kabul edilmiştir. Bu ilkeler doğrultusunda yapılacak müdahaleler mültecileri merkeze alarak krizin doğasına ilişkin bir çözüm sunabilir, semptomları tedavi etmekle kalmaz hastalığı da iyileştirebilir. Fakat ilk önce bu krizin insana ait olduğunu ve insana ait olanın topluma daha da ötesinde uluslararası

topluma ait olduğunu kabul etmek gerekir. Kofi Annan tarafından özetlendiği gibi, bir yerde çekilen acı bütün insanlığın meselesidir.^{xi}

ⁱ "Tracking Deaths Along Migratory Routes", Missing Migrants <https://missingmigrants.iom.int/> (Erişim tarihi:27.05.2021)

ⁱⁱ Karolewski, Ireneusz Pawel & Benedikter, Roland. (2018) "The EU and Asymmetrical Pressures", içinde Europe's Refugee and Migrant crisis: Political Responses to Asymmetrical Pressures, Dans Politique européenne: 98 <https://www.cairn.info/revue-politique-europeenne-2018-2-page-98.htm>

ⁱⁱⁱ Freedom from want, freedom from fear, to live in dignity.

^{iv} A Thematic Guidance Note for Regional and National Human Development Report Teams BY OSCAR A. GÓMEZ AND DES GASPER, United Nations Development Programme Human Development Report Office, http://hdr.undp.org/sites/default/files/human_security_guidance_note_r-nhdrs.pdf

^v People smuggling 'boosted not broken' by Europe's policy, <http://www.medmig.info/peoplesmugglingboostednotbroken/> (Erişim Tarihi:31.05.2021)

^{vi} People smuggling 'boosted not broken' by Europe's policy, <http://www.medmig.info/peoplesmugglingboostednotbroken/> (Erişim Tarihi:31.05.2021)

^{vii} Amante, Angelo. (May 11, 2021) "Italian PM's office denies Rome wants EU to pay Libya to block migrants," Reuters <https://www.reuters.com/world/europe/italy-ask-eu-pay-libya-stop-migrant-departures-newspaper-2021-05-11/> (Erişim tarihi: 28.05.2021)

^{viii} Farge, Emma (May26, 2021) "EU partly to blame for Mediterranean migrant deaths -UN," Reuters <https://www.reuters.com/world/europe/eu-partly-blame-mediterranean-migrant-deaths-un-2021-05-26/> (Erişim Tarihi:29.04.2021)

^{ix} "UN says Europe needs more efficient mechanisms to handle migrant arrivals," Reuters <https://www.reuters.com/world/europe/un-says-europe-needs-more-efficient-mechanisms-handle-migrant-arrivals-2021-05-10/> (Erişim tarihi 28.05.2021)

^x Sassoli, David [@EP_President]. (May 25, 2021) "The priority is saving human lives..." Twitter <https://twitter.com/i/status/1397128052979769344> (Erişim tarihi:27.05.2021)

^{xi} Torres, Liv. (August 19, 2018) "In Memory of Kofi Annan" Nobel Peace Center <https://www.nobelpeacecenter.org/en/news/in-memory-of-kofi-annan> (Erişim Tarihi:03.06.2021)

HOTEL RWANDA

True Story

FİLM

TAVSİYESİ

Sümeyye Fidanol

"İnsanlar bu filmi gördüklerinde 'Aman tanrım, bu korkunç!' diyecekler ve akşam yemeklerini yemeye devam edecekler, hepsi bu."

Hotel Rwanda filminde, kaostan Rwanda'nın günlük yaşamının başrollerinden birini oynadığı günlerde, Paul Rusesabagina, Kigali'de oldukça pahalı bir otel yönetmektedir. Onun için ırk kategorize edilmesi gereken bir insan özelliği değildir. Bir Tutsi olan Tatiana ile mutlu bir evlilikleri vardır. Tutsi isyancılarının öldürülmesiyle biten barış süreci sonucunda katliama başlayan Hutu milisleri, şehri kan gölüne dönüştürmektedirler. Paul, hem kendi ailesini hem de masum insanları korumak için bir şeyler yapmalıdır.

1994 yılında Ruanda'da, Hutu yanlıları Tutsi köylerini ele geçirmiş ve yaklaşık bir milyondan fazla insanı silah ve palalarla

katletmiştir. Batı Dünyası ise bu soykırıma müdahale etmeyi reddetmiştir.

Tam da konuyla ilgili olan Hotel Ruanda, kaos sırasında kayıtlı 1.200'den fazla müşteriyi barındıran otel müdürü Paul Rusesabagina'nın öyküsünü anlatıyor.

Ruanda Soykırımı'nın kendisi öyle acımasız ve korkunç bir konudur ki onu standart bir anlatıma çevirmenin sonucunda hem ölümlere hem de hayatta kalanlara hakaret etme riskiyle karşı karşıya kalınır. Yönetmen Terry George daha geleneksel bir açı seçerek bu hikâyeyi, "Fark Yaratan Adam" başlığı altında sunar. Paul, Kigali'de oldukça pahalı ve lüks bir otelin müdürüdür. Onun için renkler önemsizdir; aslında ırk, kategorize edilmesi gereken bir insan özelliği değildir. Bir Tutsi olan eşi Tatiana ile mutlu bir evlilikleri vardır.

Dram ve tarih üzerine ciddi bir deneyim yaşamak istiyorsanız, Hotel Ruanda'yı listenize alın derim. Her şeyden önce, mütevazî bir görünüme sahip olmasına rağmen asla öyle davranmıyor. Tempo, bir soykırım anında ne yaşanması gerekiyorsa ve nasılsa onu izleyicilerine olduğu gibi yansıtıyor. Bu tanıklık ise dünyamızın yakın geçmişinde yaşanan büyük bir utanç sayfasına eşlik edecek olmanızdır. Bu utanç ve bilgilenme süreci, herhangi bir bölgede herhangi bir yerde gerçekleşen av ile ilgili sessiz ve umursamaz tavır içinde olan bir dünya ile bizlerle ilgilidir. Bilmediğimiz, görmediğimiz, duymadığımız, bize bulaşmayan bir katliam, belki bu film sayesinde insanların yaşamlarında daha duyarlı olmaları gerektiğini anımsatır.

Yakın tarihin gördüğü en kanlı soykırımlardan, katliamlardan birisi olan Ruanda Soykırımı, bize bir kez daha uluslararası sistemde diplomasinin ve antlaşmaların varlığını sorgulattır. 800.000 kişinin ölümünü bir ateşkes antlaşması durduramamıştır. Radikal grupların antlaşmaları umursamayıp soykırım yapmaları, bu konuda diplomasinin pek de işlevli olmadığını göstermektedir. Yerel halkların, aslında aralarında hiçbir fark

olmamasına rağmen suni olarak etnik hale getirilmesinden dolayı birbirlerine düşmelerinden dolayı insanlık tarihinin en karanlık ve en kanlı soykırımını gördük. Bu kışkırtma ve ayrıştırmada burayı sömüren ülkelerin de hatasını görmekteyiz. Birbirlerini öldüren halkı yanlış yönlendirenler de bu soykırımda doğrudan veya dolaylı olarak yer almışlardır. Aslında hiçbir farkları olmamasına rağmen soykırıma uğrayan 800.000 insanı bölgede yapılan antlaşmalar ve BM'de yapılan oturumlar kurtaramamıştır. Yüzyıllardır aralarında ayırım yaratılan halk birbirine düşman edilmiş ve bunun sonucunda caddelerden, sokaklardan ve hatta ormanlardan taşacak cesetlerin olmasına sebep olunmuştur. Tüm bu durumda diğer insanlarla birlikte iş birliği kurup kendi hayatlarını kurtarmak isteyen Paul ve yanındaki insanların yaşadığı drama yakından şahit olurken devlet dışı aktörlerin kademeli olarak hiçbir fark gözetmeksizin katliam yaptığını da görüyoruz. Bu filmle birlikte; insan hakları, kadın hakları, çocuk hakları gibi doğuştan gelen haklarımızın bir suni ayrıştırma sonucunda ne kadar değersiz hale getirildiğini görmekteyiz.

Ceyda Yıldız

TAKİPTEYİZ...

SUÇ DUYURUSU

Bolu ilimizde yaşayan muhacirleri, en temel yaşamsal ihtiyaç olan SU ile cezalandırmak isteyen şahıs hakkında "kin ve nefret" dolu yeni açıklamaları sebebiyle yeniden suç duyurusunda bulunduk. Bolu Cumhuriyet Başsavcılığı da, Belediye Başkanı Özcan hakkında yabancı uyrukluların faydalandığı

bazı belediye hizmetlerine zam yapılacağına yönelik açıklamaları sırasındaki ifadeleri nedeniyle soruşturma başlattı.

SUÇ DUYURUSU

Gazeteci Fatih Altaylı'nın Habertürk televizyon kanalında sarfettiği, mültecileri açıkça hedef gösteren ve gerçeği

yansıtmayan açıklamaları sebebiyle savcılığa suç duyurusunda bulunduk.

SUÇ DUYURUSU

İyi Parti Genel İdare Kurulu Üyesi İlay Aksoy hakkında sığınmacılara yönelik nefret söylemi nedeniyle suç duyurusunda bulunduk.

SUÇ DUYURUSU

Yalan haber yayarak halkı kin ve düşmanlığa tahrik eden Murat Girayhan Üçkan hakkında TCK 216 hükümleri doğrultusunda suç duyurusunda bulunduk.

YUNAN ZORBALIĞINI

ULUSLARARASI

MAHKEMELERE TAŞIYORUZ

Uluslararası Mülteci Hakları Derneği olarak, Yunan tarafının mülteci botlarına uyguladığı insanlık ve hukuk dışı geri püskürtme saldırıları sebebiyle, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Uluslararası Ceza Mahkemesine başvuru yapma kararı aldık, konuyla ilgili

hukuki süreçler devam etmektedir.

TAKİP ETTİĞİMİZ DAVADA KARAR

Dernek avukatlarımız tarafından da takip edilen Suriyeli "çocuk gelin" davasında karar verildi. Sanık 19 yıl hapis cezasına çarptırıldı.

DAVA TAKİBİ

Suriyeli çocukları dilendiren çete hakkında; İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı Terör ve Örgütlü Suçlar Soruşturma Bürosu tarafından İstanbul'da bulunan bir çetenin Suriyeli çocukları, iş verme bahanesiyle ailelerinden aldıktan sonra bilhassa toplu taşıma araçlarında dilendirdiği tespit edilmiştir. Dernek avukatlarımızca yapılan görüşme ve incelemeler sonucu hukuki bazı maddeler kapsamında soruşturma açılmış ve bu kapsamda kovuşturma aşamasına geçilmiştir. Yargılamanın takip edilmesi adına derneğimizce davaya katılma talebinde bulunulacaktır. Yargılama sürecinde meydana gelen gelişmeler,

hukuki çerçevede kamu ile paylaşılacaktır.

GÖÇMEN KARŞITI YUNANİSTAN'A AİHM DAVASI

Yunanistan'da, zorla geri itilen mültecilere uygulanan şiddet, Legal Centre Lesvos isimli sivil toplum kuruluşu tarafından Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne taşındı.

SÜREÇ TAKİBİ

Konya'da katledilen Suriyeli kardeşler hakkında, Hukuk birimimiz konuyla ilgili araştırma yapmak üzere genel başkanımız tarafından görevlendirilmiştir. Faillerin fiillerine uygun cezayı almaları için tüm imkanlarımızla sürecin takipçisi olacağımızı kamuoyuna ilan ediyoruz.

SÜREÇ TAKİBİ

İstanbul Üsküdar Marmaray istasyonunda 4 göçmen çocuk "biletsiz bindikleri ve telefonda şikayet geldiği" iddiası ile Marmaray güvenlik görevlileri

tarafından şiddet uygulanarak trenden indirilmeye çalışıldığı görüntüler sosyal medyada yayınlanmıştır. Dernek avukatlarımız TCDD ile iletişime geçmiş olup gerekli olduğu durumda hukuki yolları kullanarak olayın takipçisi olacağımızı kamuoyuna ilan ederiz.

SÜREÇ TAKİBİ

04.10.2020 tarihinde Van ilinde jandarma ekiplerince ihbar üzerine durdurulan bir araçta 72 düzensiz göçmen bulunmuş ve içlerinden 2'sinin havasızlık nedeniyle yaşamını yitirmesi üzerine derneğimiz tarafından görevlendirilen heyet bölgede çalışmalar gerçekleştirdi.

SÜREÇ TAKİBİ

İstanbul ili, Başakşehir ilçesinde toplu taşıma aracında, darp edilen ve ardından bıçaklı saldırıya uğrayan Suriyeli Muhammed'i yaralayan 4 zanlının yakalanması ve suçun fiiline uygun ceza almaları için, dernek olarak avukatlarımız aracılığıyla süreci takip ettik.

DAVA TAKİBİ

Suriyeli Çocukları Dilendiren Çete Hakkında

DOSYA BİLGİLERİ:

İstanbul 1. Ağır Ceza Mahkemesi, 2021/99 Esas

KONU:

Suriyeli Çocukları
Dilendiren Çete Hakkında

SÜREÇ TAKİBİ

Bursa'nın Gürsu ilçesinde pazarcılık yaptığı sırada Suriyeli bir kadın ile başka bir pazarcı arasında çıkan tartışmada 16 yaşındaki Hamza Ajan kafasına aldığı darbe neticesinde hayatını kaybetmişti. Olay üzerine yürütülen soruşturma dosyası dernek avukatlarımız tarafından başından beri titizlikle takip edilmiş olup duruşmada hazır bulunan dernek avukatlarımız tarafından dosyaya katılma talebinde bulunulmuştur. Mahkeme heyeti tarafından duruşmanın kapalı olarak yapılmasına karar verilmiş olması sebebiyle duruşmaya ilişkin detayları paylaşamayacağımızı ancak dosyanın sonuna kadar takipçisi olacağımızı bildiririz.

Kamusal Açıklama

“ 4 Ekim 2021 ”

**Mülteci Düşmanı
İlay Aksoy
Yargılanacak!**

Kamusal Açıklama

“ 27 Temmuz 2021 ”

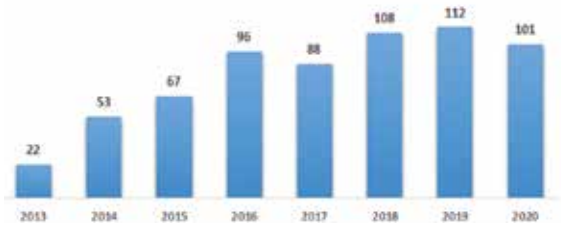
**BOLU BELEDİYE BAŞKANI TANJU ÖZCAN'IN
GÖÇMEN KARŞITI İFADELERİ HAKKINDA SUÇ DUYURUSU**

Mülteci İşçi Ölümleri

(İSİG) İŞ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ MECLİSİ 2020 YILI RAPORUNA GÖRE;

İSİG tarafından "tespit edilebilen" göçmen-mülteci iş cinayetlerinde her yıl artış yaşanıyor.

"Suriyeli çocukların çalışma yaşı 6'ya kadar düşüyor"

2020'de 2 bin 427 işçi iş kazalarında yaşamını yitirdi. En fazla ölüm 741 işçiyle Covid-19'dan yaşandı.

- Raporda, yaşamını yitiren işçilerin yüzde 66'sının ulusal basından, yüzde 34'ünün ise iş güvenliği uzmanları, işyeri hekimleri, sendikalar ve yerel basından derlendiği bilgisi paylaşıldı.

SURİYELİ ÇOCUKLARIN GÜVENCESİZ İŞGÜCÜ!

İş Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi'nin raporuna göre, Suriyeli göçmen-mülteci kadın ve çocukların işgücü piyasasındaki en güvencesiz ve sömürüye açık kesim olduğu belirtilirken, işgücü piyasasına dâhil olanlarının neredeyse tamamı güvencesiz çalıştığına dikkat çekildi. Raporda yer alan ifadeler şu şekilde:

"Suriyeli çocukların çalışma yaşı ise 6'ya kadar düşmektedir. Bu durum Suriyeli çocukların güvencesiz işgücünün önemli bir parçası haline getirmektedir. Tekstil, hizmet, sanayi gibi sektörlerde çalışan Suriyeli çocukların işkolları, ikamet ettikleri bölgelerin temel

geçim faaliyetlerine göre belirlenmektedir. Kamp dışında yaşayan Suriyeli çocuklar, buldukları her işte çalışarak ailenin geçimine katkıda bulunmaktadır."

2019 YILINDA YAŞAM MÜCADELESİNE YENİK DÜŞEN BAZI MÜLTECİ İŞÇİLERİN HİKAYELERİ:

■ **Ukraynalı Yurii Bostnik:** İzmir Karabağlar'da 53 saat süren yangın söndürmede aralıksız çalıştı, dinlenme esnasında kriz geçirdi.

■ **Afganistanlı Abbas:** Zonguldak'taki ruhsatsız maden ocağında 80 metreden düştü.

■ **İranlı Abdulreza Mayahı:** İstanbul'da bodrum kattaki ruhsatsız mobilya atölyesinde çıkan yangından ağır yaralı çıkarıldı, hastanede öldü.

■ **Özbekistanlı Zokır Vakhidov:** Çorlu'daki atölyede taşlama makinesinin patlaması sonucu can verdi.

■ **Azerbaycanlı Rufat Fahrado:** İstanbul'da 5 katlı iş merkezine fiber optik kablo döşerken elektrik akımına kapıldı.

■ **Suriyeli Muhammed Elali:** İzmir, Torbalı'da çalıştığı mermer fabrikasında, üzerine mermer bloğu devrildi.

■ **Bulgar Lozko Georgiev:** Tır şoförüydü, Samsun'dan Giresun'a giderken kargo kamyonuna çarparak öldü.

■ **Gürcistanlı Guram Sharadze:** Sinop-Kastamonu yolunda çalıştığı tır devrildi.

Dilan Yelken

RÖPORTAJ

Grup Genç Solisti İzzet Okumuş ile Mültecilik Üzerine Sohbet Ettik

Merhaba öncelikle bize kendi göç hikayenizden bahsedebilir misiniz sizce mültecilik nedir?

Her insanın içinde sürekli devam eden bir yolculuğun, bir ilticanın, sığınma arayışının olduğu izahtan varestedir şüphesiz.

Her birimiz farklı vesilelerle farklı sahnelerde ve hallerde bu yolculuğumuzu adımlayan mültecileriz. Asıllara dair aklımızda ve ruhumuzda beliren büyük soruların cevabı peşinde madden ve manen şu ya da bu şekilde az ya da çok yolculuğumuzu sürdürüp

duruyoruz. Bu mültecilik son nefesi verinceye dek sürececek bir yolculuğu ifade etmektedir. Özellikle belirtmek gerekir ki zihinde maddi olarak anlamlandırılan yolculukların bile fiziki tezahürü ne olursa olsun, bu esasen insanın içinde devam eden ilticanın dışı taşmasından başka bir şey değildir.

Bütün yolculuklar aslımıza dair ve aslımızda olanın ne olduğuna dair içimizde saklı duran cevaba doğru bir ilticadır. Büyük gerilimler, büyük coşku- lar, çöküşler ve savruluşlar bu yolculuklarımız esnasında yoklukta kayboluş, varlıkta oluş olarak "hayat" dediğimiz

şeyi renk ve koku olarak manadan madde alemine taşıyan tecellilerdir.

Bizim yolculuğumuzda bu anlatılanların içinde bir yerlerde devam ve deveran edip duruyor. Bu göç yolunun karı boranı, zemherisi ve rengarenk baharları da var. Yolun tabiatı, yolculuğun cilvesi bu elbet.

Afakta ve enfüste kesintisiz devam ve deveran eden bu yolculuğu gönül karına dönüştürmek için meşgalelerimiz bize bir yordam ve kıvam bulma hususunda yardımcı oluyor. Sanat ve hususiyetle yazmak bestelemek saza ve avaza tutunmak bizim aşinası olduğumuz güzel vesileler diye düşünüyoruz. Bu vesileler bizi kahrı ve lütfu aynı görme kemaline eriştirsın diye vesilelerin sahibinden gönül karı dilenerek bir dem tutmaya çaba gösteriyoruz.

Yoklardan bir yok iken merhameten ve tenezzülen varlık alemine çıkarılmış olmanın coşkun sorumluluğu ile bu ilk ifadelerdeki oluşu tecelliye yakışır bir anlama, kurucu, onarıcı ve imar edici cümlelere bağlamak, insan dediğimiz anlam varlığının nefes alıp vermesinin vesilesidir. Kurucu, onarıcı

ve imar edici cümlelere -ki her türlü-süne biz dua ediyoruz-tutunarak bu nefes alışverişimizi devam ettirebiliriz, yoksa eksenini ve yörüngesini kaybetmiş yıldızların karanlık nebula-larda kaybolduğu gibi kaybolur hatta ve hatta kayboluştan daha fazlasına mahkûm oluruz...

“Devrana girip seyran edelim”, irfanımızdan süzülmüş ve damıtılmış bu dizeler bize ömür boyu sürecek kaçınılmaz mülteciliğimizin sahili selamette devam etmesi için iki güzel ölçü veriyor ‘devrana girmek, seyran eylemek, peki bu ilticamızla neyin devranına girelim ki seyranımız sahili selamette devam edebilsin, elbette bütün bir nebevi gelenek ve onun etrafında oluşan kadim irfan bizi neyin devranına davet ediyorsa o devran da olmak beşeriyetten insaniyete erişmemizin yegane şartı olarak tercihimize merhameten ve tenezzülen bahşedilmiştir. Mültecilik melceini, sığınağını aramak demektir. Umulur ki aklen ve kalben kesintisiz devam eden bu ilticamızın melcei “radiyyeten merdiyye menzili olur.

Mültecilik sizce nedir?

Zihinde evvelemirde oluşan menfi resim zaviyesinden bakılırsa, yerinden yurdundan sürülmenin ağır yükü ve bu zorunlu ve meşakkatli yolculuk yüküne eklenen ihanetler yalnız bırakılmalar mahrumiyetlerle dolu bir imtihan yükü akla geliyor, bütün bu olanları anlama bağlama ihtiyacında olan insan kalbinden seyretmeye çalışınca bu çileleri sükûnet arayan kalbin melceine bir varış vesilesi olarak görüp teselli olmak geliyor.

İnsanları yurtlarından sürenlerin mülteciliklerinden dem vurulmuyor oysa, yurtlarından sürülenlerin temiz kalplerde ve o kalplerin sahibinin yanında sığınacakları sınırsız bir ülke var ama onlara bu sürgünleri reva görenlerin sığınacakları ve gerçekte gidecekleri hiçbir yurt yerde ve gökte var edilmiş

değildir, zira esas yurt bizi mekânda izzet şeref ve inanç duygusu ile yaşıtan varlığın sahibinin bize rızası ile tapu ettiği kalptir. Sınırları bütün ülkelere haritasından daha geniş kalp ülkesine sahip olanlar zaten bu yeryüzü ülkesinin de er ya da geç varisleri olacaklardır.

Kalp ülkesinden zalimlikleri sebebiyle sürülenlerin sığınacakları gerçek bir ülke yoktur. İnsan esas, melcei olmayan mültecilik felaketine maruz kalmaktan korkmalı, ülkeler ülkesi kalp ülkesinden sürülmenin azabından kalbimizin ve ülkelerin sahibine sığınyoruz.

Sanata/müziğe nasıl yöneldiniz?

Beşeriyetimizin bunaltıcı kafesini kırıp kalp ülkesinin iman ve merhamet ikliminde, "gökyüzü coşkusu" ile kanat çırpma arzusu, bizi sözde, sazda ve avazda dem tutma gayretine icbar etti.

Evvel zamanlarda ifade ettiğimiz ve bu yolculuğumuzun resmini en güzel çizdiğimiz kelimelerle ifade edecek olursak; Evet, müziğin beşeriyetten insaniyete iltica edişimizde bize kazandırdığı en asil duygu coşkudur, ifade ettiğimiz bu “Gökyüzü Coşkusu” sözle sazla avazla güzel bir kalp kıvamı mayalamamıza vesile oluyor itimadındayız, bu itimat bizi söze saza ve avaza yöneltti diyebiliriz.

“

Acının ve sevincin

Yenginin ve yenilginin sürgününden azade

*Bir “Gökyüzü Coşkusu” ile selamlıyoruz hayatı
ve sizi*

*Kendisinden başka hiçbir şeye tutunmayan bir
ilhamla ritimliyoruz damarlarımızı
Öyle zamane bir döngü değil bu
Sınırsız özlemler titretir telimizi...*

“

Mültecilere özellikle mülteci çocuklara söylemek istediğiniz bir şey var mı?

Öncelikle çocuklarla ilgili bunca ağır travmanın ardından cümle kurmak takati zorlayan bir çaresizlik duygusunu yaşıyor insana, kardeşlerimizin beden ve en mühimi kalp yaralarına ilaç olacak cümleleri kurmak hakikaten çok zor, ancak kutlu kelamın ifadesi ile “Biz de diliyoruz ki zayıf bırakılmışları yeryüzüne varisler kılalım” vadine imanla coşku ile birlikte tutunarak bu zor günleri kalbimizle aşacağımıza imanımızı muhafaza etmek hepimizin ortak ödevi, bu ödev şuuru ve sorumluluğu bizi güçlü kılan en kuvvetli duygudur. Sürülen toprağın gümrahlaşması gibi bu çileler bütün yeryüzünü yeniden iman, adalet ve merhametle imara vesile olacaktır evelallah, böyle inanmak ve bu imanla nefes alıp vermek zorundayız, Mevla bu çileleri rızası için gayret olarak katında hayır vesilesi kılsın ve bereketlendirsinsin...

Uluslararası Mülteci Hakları Derneğinin bu yıl ikincisini tertip ettiği “Mülteci Konseri”nin mültecilerle ilgili olumlu bir farkındalığa katkısına dair neler söylemek istersiniz?

Müziğin insanı insana yakınlaştıracı tesiri ile bunca göç hikayesinin oluşturduğu dramı birçok kalp ve duygu ile bir araya getirme çabası karşılıklı olarak insani hemhal oluşları çoğaltacak dolaşımı ile dramlardan sevinç hikayelerinin doğmasına çok anlamlı bir katkı sağlayacaktır. Bu inancı samimi bir coşku ile hissetmemize vesile olduğu için derneğimizin saygıdeğer başkanı Abdullah Resul Demir’e, bu projenin geçen yıl ete kemiğe bürünmesine, ilk defa olmak üzere misafir sanatçı arkadaşlarımızın soluğu ile renklenmesine, programın, yazılı ve görsel her türlü medya platformunda gündemde tutulması için yoğun gayret gösteren, bu yıllar birlikte geleneksel hale gelmesine mimarlık eden, başkan yardımcısı ve program koordinatörü kıymetli kardeşimiz Süleyman Kurt’a onunla birlikte duygu ve emekleri ile çaba sarf eden, hanım zarafeti ve özverisi ile yoğun program akışını kusursuz bir şekilde sağlayan asistan arkadaşlarımıza ayrı ayrı şükranlarımızı arz etmek her şeyden evvel bir duygu borcu bizim için.

Ve bütün bunlarla birlikte bu sene de programın müzik yönetmenliğini ve orkestra şefliğini deruhte eden Grup Genç’te yolculuğumuzu birlikte sürdürdüğümüz değerli hocamız Murat Polat’ın altı aylık eşsiz çabası bahse fazlasıyla değer güzelliklerdendi.

Elbette isim isim saymak imkânsız ama gerçekten bu güzel konser programında birçok dostumuzun özverili çabalarına şahitlik ettik eksik olmasınlar. Program, formatı, mantalitesi ve sahneye konuluş usulü açısından kalıcı olmaya namzet olmasıyla birlikte bundan sonra benzerlerinin önünü açacak nitelikteydi doğrusu.

Geleneksel hale gelen bu güzel organizasyonun üçüncüsünde ve hatta biiznilah 23.sünde buluşmak duası ile niyet hayır akıbet hay diyor, bu güzellikleri yaşamamıza vesile olanlara ayrı ayrı şükranlarımızı arz ediyoruz.

Bu seneki organizasyonda farkındalığı çoğaltmak açısından ilk defa yazılan, bestelenen ve ilk olarak bu programda okunan eserler vardı onlardan biri de sizin yazıp besteleyip yorumladığınız “Unutma Beni” adlı eserdi, eser çok beğenildi yazıp bestelediğiniz bu eserin hikayesinden bahseder misiniz?

Yıllardır zihnen ve kalben içinde gezindiğim iz birçok göç hikayesinin birçok dramın, kalplerimizde oluşturduğu derin izler, bizde biriktirdiği sesler ve sözler vardı elbet, bu biriken sözler bizim sözlerimizden ziyade sitem ve çaresizliklerini anlayacak kalp bulamamış, zayıf bırakılmışların hüznülü sözleri ve sesleri idi, bu seslerin ve sözlerin bendenizde nasıl bir sese ve söze dönüşeceğine dair tam bir netlik yoktu, bu netliğin ve şarkı kompozisyonunun müzik formu ve güfte içeriği olarak oluşmasına, programın müzik yönetmeni, seste solukta yol arkadaşım sevgili Murat Polat’ın programın şarkı formatı ile ilgili bendenize verdiği bilgiler itici bir vesile oldu. İlk günlerde eser ilk kıtası ile birlikte söz ve ses olarak doğdu iki üç hafta içerisinde ikinci ve üçüncü bölüm kemale erişti, “Unutma Beni” ile yaşadığımız hemhal

oluş duygusunu paylaşmamıza ve sahnede yorumlanışına sunduğu kıymetli katkılarından ötürü kıymetli Murat Polat hocamıza ve hususiyetle heyecanı için muhabbeten Süleyman Kurt’a kalbi hislerimi sunuyorum. Bütün sözlerimizden sonra yitik çocuklarımızın hüznakar seslenişi ile sözlerimizi hitama erdirelim.

“

Unutma Beni

Sele suya verilmişim

Yangınlara sürülmüşüm

Meçhullerde bilinmişim

Unutma beni

Şimdi gurbet bana yurdum

Zulümlerden harab oldum

Dost aradım vefa umdum

Unutma beni

Kahrı lütfü gönül karım

Hak yolunda ben fedayım

Bedeldir bu benim canım

Unutma beni

Söz – Beste: İzzet Okumuş

”

İnfoğrafiklerimiz

Verileri görsellerle buluşturuyoruz!

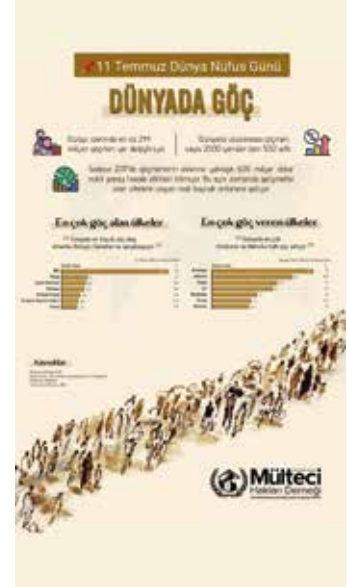

Tuğba Nur Baran

1

11 Temmuz Dünya Nüfus günü dolayısıyla "Dünya'da Göç" temalı infografiğimizde mültecilik ve göç konusuna değindik.

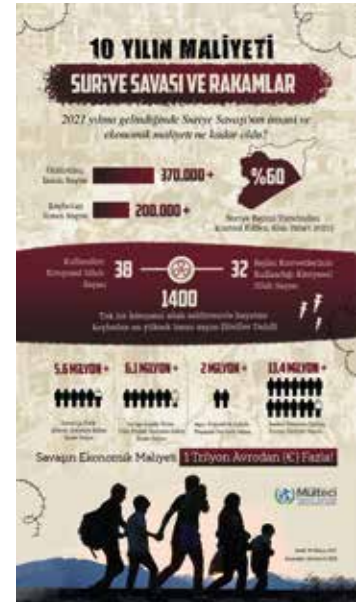

2

3

2021 yılına kadar Suriye Savaşı'nın maliyeti ve rakamlarını konu edindik.

4

Türkiye'ye yapılan ilk büyük mülteci girişi 29 Nisan 2011'de 252 kişilik katile ile Hatay-Yayladağı'nda gerçekleşti. Buna ilişkin geçen 10 yılda yaşananları konu aldık.

Dünyayı etkisi altına alan Corona Virüs, göç yolunda olan insanların yeni sınavı haline geldi. Salgını bir nebze de olsa en aza indirmenin anahtarının ülkede mültecileri de aşılama programına dahil etmek olduğunu hatırlattık.

5

Uluslararası Eğitim Günü münasebetiyle hazırladığımız infografik çalışmamızda, mülteci çocukların eğitime erişim imkanlarını konu aldık.

6

7

2011 yılında Suriye’de meydana gelen iç savaş nedeniyle ülkelerini terk etmek zorunda kalan insanların, geçen 10 yılda değişen hayatlarına değindik.

Kübra Nur Bilen

SİZDEN GELENLER

Tarihsel Süreç İçerisinde İnsan Hakları

Hak kavramı; devletin, kendi sınırları içerisinde bulunan insanların yetkilerine dokunabilme sınırıdır. Bu sınır bireylerin yöneticilerle arasında bulunan doğal dengeyi korumayı önceler. Devletin bu önleme ile belirlenen yetki sınırı, insanların hak ve özgürlüklerini belirler.

Bu bağlamda insan hakları; insanı merkez alır. İnsan onurunu koruyup, insanın maddi ve manevi konumunu geliştirir. Bu haklar en üstün ahlaki değerler üzerine inşa edilir. Aynı zamanda mutlaktır. Bireyin görev ve sorumlulukları karşısında elde edilmezdir.

Herhangi bir gerekçe ile ihlal edilebilmele-ri söz konusu değildir. Vazgeçilmez ve devredilmezdir. Doğuştan elde edilir ve kişiliğin ayrılmaz bir parçasıdır. Toplum ve toplumdan meydana gelmiş herhangi bir kurumdan önce gelir. Dolayısıyla insanın önceliği, kolektif yapıların önceliğinin insan hakları kavramına dayanmasını doğurur.

Yüzyıllar boyunca devletler kendi rızası ile bireylerin hak ve kazanımlarına istekli bir şekilde saygılı olmamıştır. Kendi rızası ile haklar vermemiştir. Çünkü hak kavramı otoriteyi sınırlar. İradi güç yetkileri tartışı-

lan bir sistemde kuralları kendi koyamaz. İnsan hassasiyetini esas almayan hiçbir hukuk düzeni meşru değildir. Böylece devletlerin meşruluk ölçütü insan hakları hassasiyeti olarak kabul edilebilir. Hak arayışları hak kavramının hayati öneme sahip olmasının doğal sonucudur.

Tarihte örneğine sık rastlayacağımız hak arayışları ilk olarak vergi ihtilafları sonucu ortaya çıkmıştır. Toplumun otoriteyle olan vergi sorununun krize dönüştüğü anda; otorite sınırlanmayı zoraki kabul etmiştir. Ayaklananların zaferi hak zaferi veyahut hak arayanların zaferi olarak nitelendirilmiştir. Sosyal direniş otoriteyi yola getirmeyi başarmıştır. Örneğin, bilinen ilk insan hakları bildirisi Magna Carta; otorite tarafından kendilerini sınırladığı gerekçesiyle gönülsüz olarak kabul görülmüştür. Zaten hiçbir devlet böylesi bir belgeyi gönüllü kabul görmez; belgenin kabulü ancak baskı ve direnişin sonuç vermesi ile sağlanabilir. Yine 1215’de İngiltere’de kral isyancılara karşı mağlup olmuştur ve yetkilerinin sınırlanmasını zoraki kabul etmiştir. Kral isyancıların direnişlerinin etkisinin zayıfladığını fark eder etmez belgeyi görmezden gelip yok saymaya başlamıştır. Yani haklar kral gücünü yeniden toplayana kadar gözetilmiştir. Bu örnekten de anlaşılacağı üzere devletlerin kendi

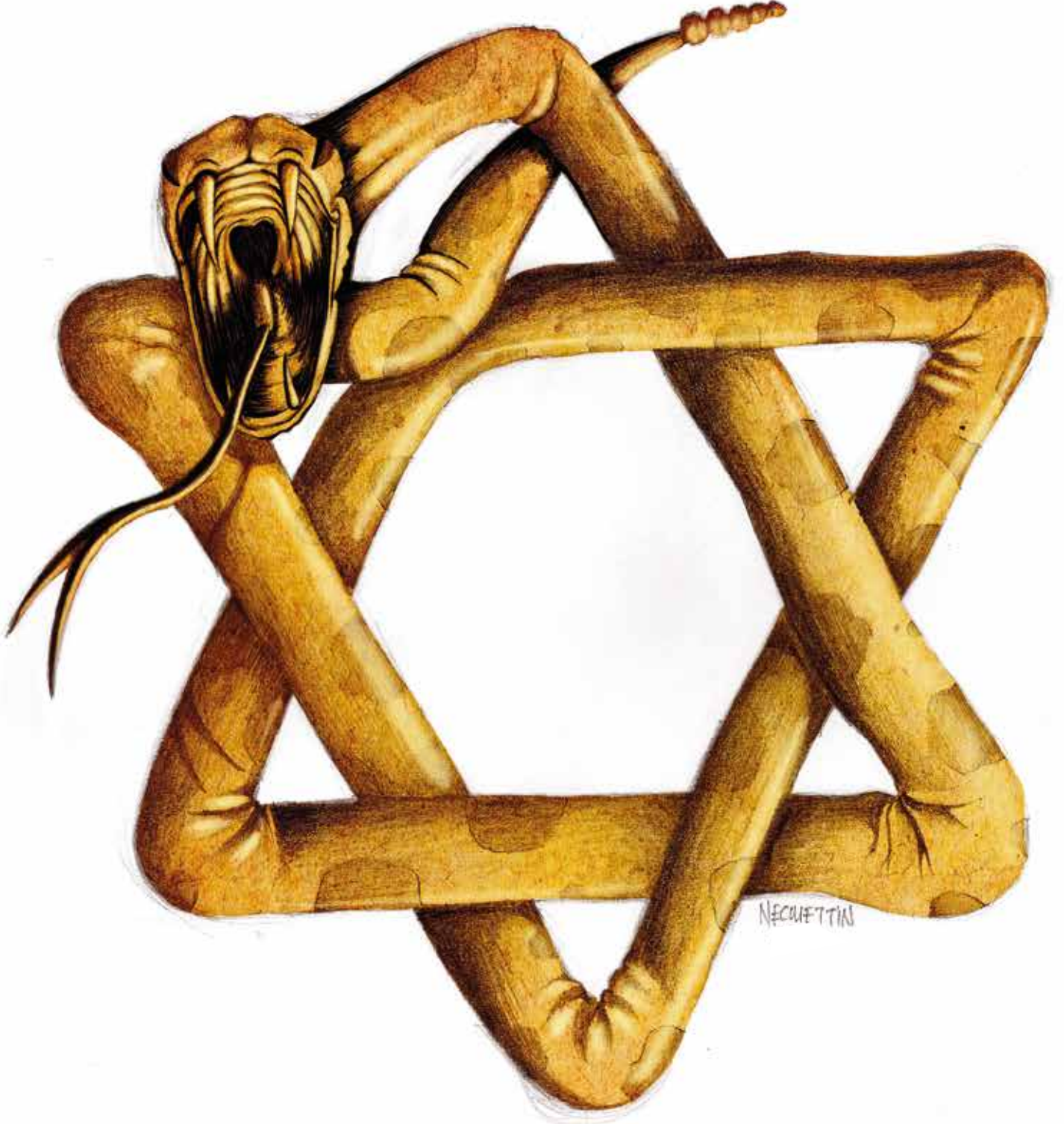
hukuk sistemlerinde insan haklarını tanıyıp varlığını kabul görmesi ancak hak talep edenlerin bu konudaki istek ve mücadelelerinin istikrarına bağlıdır. Hak kavramının devlet politikaları ile de sistemde yerini aldığı görülmüştür. Örneğin siyasi reform ile Kral Papa’dan aldığı toprakları halka dağıtmıştır. Böylece özel mülkiyet ortaya çıkmıştır.

Malın ya da maddi bir ögenin şahsileşmiş olması beraberinde birtakım haklar getirmiştir. Daha doğrusu bu hakların varlığını zorunlu kılmıştır. Mülkiyet hakkı gibi. Bir haktan bahsedebilmenin temel koşulu, toplumun sınırlandırılmış bir otoriteye sahip olmasıdır. Örneğin kişi hak ve özgürlüklerini temel alan ‘Fransız Devrimi’ için ortam hazırlanmıştır. Bu ortamda devlet hak ve özgürlüklere saygılı ve halk yönetimde etkilidir. Baskın ve talepleri önemsenen vergi mükelleflerinin de payı büyüktür. Nitelik olarak özel koşullar gerektiren hak arama ortamları sonuç vermiştir.

Son olarak; devletler, temel hak ve özgürlüklere saygı göstermemesi durumunda yargısal koruma ve toplumsal zihniyet gibi iki dirençle karşılaşır. Bu direnç hakları dinamik bir yapıda tutarak insan onurunun korunup yüceltilmesinde aktif rol oynar.

Karikatür

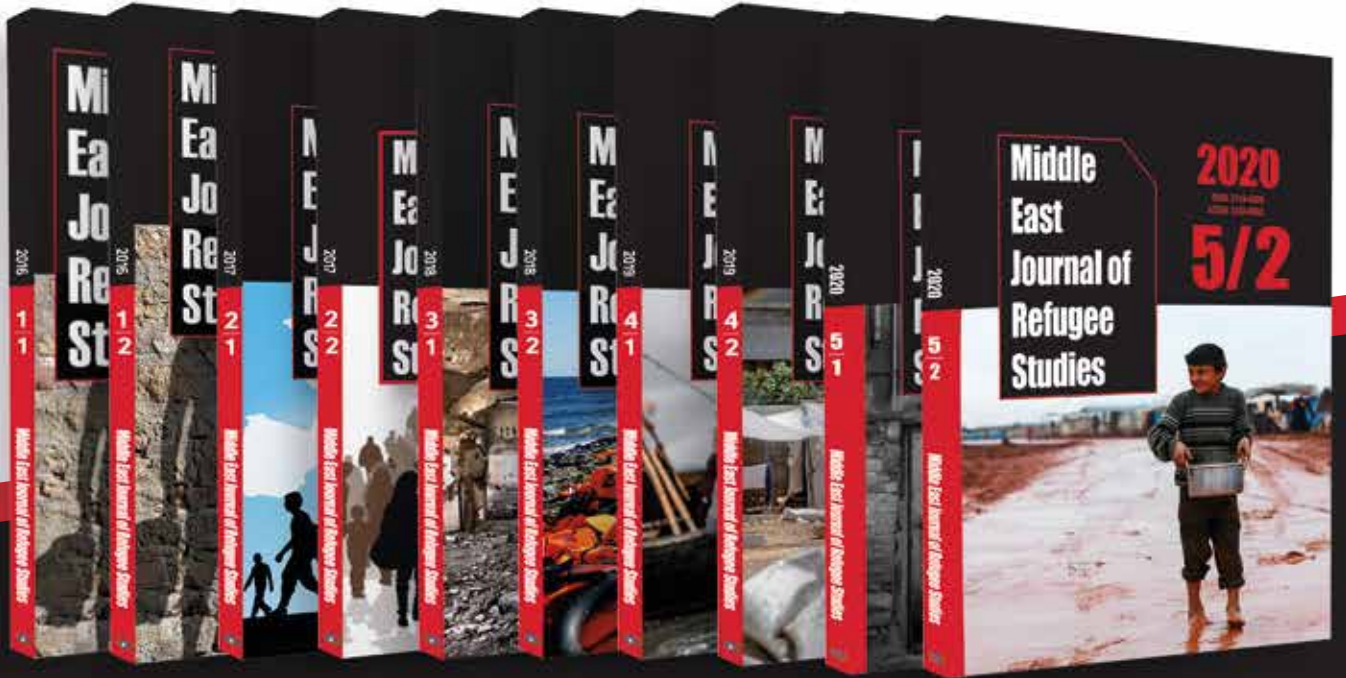

**Middle
East
Journal of
Refugee
Studies**

DUYURU

**2022 dönemi için
makale alımına devam
ediyoruz.**

sk@mejrs.com

www.mejrs.com

Çiğdem

Uluslararası
Mülteci
Hakları Derneği
INTERNATIONAL REFUGEE RIGHTS ASSOCIATION